Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

[...]най 1921 оной [...]рйин 21-һээ гарана | № 243 (13732) | 1974 оной октябриин 16, среда | Сэн 2 мүнгэн

Колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд! Хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха табан жэлэй түсэбтэ даалгабаринуудые дүүргэхын түлөө нэтэрүүгээр оролдогты! Малай үбэлжэлгэ амжалтатайгаар үнгэргэхын, хабарай таригада эрхим һайнаар бэлдэхын, 1975 ондо баян ургаса абахын түлөө тэмсэгты!

(КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряануудһаа).

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

[...]ҺАРЫН [...]ДҮН

Республикымнай хүдөөгэй ажалшад энэ жэлдэ хэһэн ажалайнгаа 9 һарын дүн согсолжо, гаталһан замаа шэнжэлжэ, хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд ые элирүүлжэ, саашадаа бэелүүлхэ зорилгонууд аа тодорхойлно.

[...]гэрһэн жэлнүүдэй туршада КПСС-эй XXIV [...]дын шиидхэбэрнүүдые бэелүүлжэ, юһэдэхи та[...]лэй түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ тэдэнэр нилээд [...]убитаяа оруулаа. 1974 он — табан жэлэй түсэбэй [...]ойлхы жэл байһан тула шиидхэхы удха шанартай, [...]салга ехэтэй байгаа. Тиимэһээ хүдөөгэй ажалшад [...] уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө [...] ехэтэй социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ. [...] ашаар республикын хүдөө ажахые саашадань [...] талаар горитойхон амжалта туйлагдаа гэжэ [...]

[...] түрүүн габьяата ажалаараа малшаднай суурхана. [...] жэлэйхитэй сасуулхада, энэ жэлэй юһэн һа[...]дүнгөөр республика доторнай ноохо абалга 18, һү — [...] — 8, мяха — 13 процентээр ехэ болоо. Малай [...] шэмэ гүрэндэ худалдаха түсэб амжалтатайгаар [...]гдэнэ. Колхоз, совхозуудта малай тоо толгой оло[...] гэбэл; эбэртэ бодо мал — 8,5, хонин — 92, га[...] — 19, тахяа — 42 мянган толгойгоор олон болоо.

[...]нодой амжалтые онсолон тэмдэглэлтэй. Тэдэнэр [...] 709 мянганһаа олон хурьга абаа, 5,4 мянган [...] ехэ ноохо хайшалаа. Урдань иимэ олон хурьган, [...] ноохон абтадаггүй бэлэй. Зэдын хонишод респуб[...] доторнай онсо һуури эзэлхэ ёһоороо эзэлнэ.

[...]адшье тухай магтаалай үгэ хэлэлтэй. Республи[...] колхоз, совхозууд гүрэндэ һү худалдаха энэ жэлэй [...] кварталай түсэбые үшөө сентябриин эхеэр дүүр[...] түсэбһөө гадуур арбаад гара мянган тонно һү ху[...]д байна. Мүн гахайшад, мал адуулагшад, шубуу[...]эхэн хубитаяа оруулаа.

[...]ашад болон луговодуудай ажал баһал амжалтатай. [...] уларилай муу байбашье, ехэ ороохо тарян хуряаг[...] гүрэндэ тушаагдаа, үрэһэ хүрэнгэдэ хаагдаа. Ма[...]жэл нёдондо жэлэйхиһээ ехээр бэлэдхэгдээ.

[...]й ашаг шэмэ ехээр абажа, гүрэндэ худалдахын [...] социалис мүрысөөндэ илажа гараһан аймагууд [...]эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй [...] Облпрофсоведэй ба ВЛКСМ-эй обкомой тусхай [...] тэмдэглэгдэжэ, дамжуулгын Улаан тугта, мүн[...]уудта хүртөө. Тэдэнэй тоодо Зэдын, Яруунын, [...] аймагууд оролсоно. Ажалшадай дунда дэл[...] социалис мүрысөөн ажалай габшагайшуулые оло[...]лна, бүтээсэ ехэтэй ажалай үльгэр жэшээ харуул[...] дүршэл баяжуулна. Мүн мүрысөөндэ түрүүлһэн [...] нэрэ обогоо алдаршуулхаһаа гадна, орон ню[...] алдар сууда гаргана. Ажалдаа шалгарһан түрүү[...] республика доторнай олон, тэдэнэй тоо үдэр бүри [...] олошорно, тиимэһээ бүгэдыень нэрлэхын аргагүй. [...] ажалдаа габьяа гаргаһан ажалай түрүүшүүлдэ — [...] соло! — гэжэ юрөөе.

[...] дурдахадаа, бидэнэр бэеэ һамааруулхын тэдыдэ [...] харин арга боломжынгоо тала харадагбди, шиид[...]гүй асуудалнууд, бэелүүлхэ зорилгонууд тушаагаа [...]олдогбди.

[...]адаа хэхэ ажалнай ехэ. Юһэдэхи табан жэлэй [...] хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилхэ жэлэй [...]эргын хэмжээн найма дахи табан жэлэйхиһээ 11,5 [...]ээр ехэ болохо юм. Табан жэлэй эсэстэ 720,8 [...] тонно ороохо тарян, 71800 мянган тонно мяха, [...] тонно һү, 5644 тонно ноохо, 108,1 миллион үн[...]баха ёһотойбди. Энэмнай ехэшье, харюусалгатайшье [...] Үнгэрһэн жэлнүүдэй туршада ехэ юумэнэй хэг[...] һаа, нөөсэ арга боломжонуудые хүсэдөөр ашагла[...]аагүйбди. Ороохо тарян, мяхан үшөөл багаар [...] һү һаали бирaтайгаар нэмэнэгүй, түл гүрэсэ [...] малай гарза ехэ. Эдэ бүгэдэ дутуу дундануудые [...] гээшэ нэн түрүүнэй хэрэг мүн.

[...] таряашадай, малшадай абаһан уялгаяа сүм дүүр[...]бал, амжалтамнай бүри ехэ байха һэн. Тиихэ [...]ожо бии. Хүдөө ажахыда гүрэнэй зүгһөө айхаб[...] туһаламжа хүргэгдэнэ, машина, техникэ, элдэб [...]тэгжүүлгэ, малай тэжээл гэхэ мэтэшэлэнние ма[...] совхозууд таһалгаряагүй гэхээр абажа бай[...] туһаламжые ашагтайгаар хэрэглэхэ, өөһэдынгөө [...]далые эмхитэйгээр элсүүлхэ шухала. Энэ талаар [...] хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна организацинуудай, [...]мунистнуудай бэелүүлхэ хэрэг ехэ байна.

[...], правительствамнай хүдөө ажахые саашадань [...] хүгжөөхэ хэрэгые гол шухала зорилгонуудай [...]олгожо табяа һэн. Юуб гэхэдэ, арад зоной ажаһуу[...]шадань эрид һайжаруулгада хүдөө ажахы шиидхэ[...] дүүргэдэг гээшэ. Ороохо тарян болон малай [...]ымын элбэг байбал, хүн зоной ажаһуудал баян [...]айдаг гүб даа.

[...]ликымнай хүдөөгэй ажалшад туйлаһан амжал[...]рбадхажа, саашадаа ажалай бүри ехэ илалта тэ[...]огжонхой. Энээнние мүнөө дэлисэ ехэтэйгээр дэл[...] социалис мүрысөөн батаар гэршэлнэ.

[...]шад, механизаторнууд хуряалгын хүдэлмэрие [...], машина, техникэ заһабарилгые эхилхэ, үрэһэ [...] саг соонь хааха болоно.

[...] жэлэй дүүрэтэр нилээд ехэ мяха, һү абажа, [...] худалдаха уялгатай, мүн малай үбэлжэлгые [...] эхилхэ, хонидой үрэжүүлгые эмхитэйгээр ябуул[...]. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, түсэбтэ табан жэлэй [...] жэлые амжалта түгэсөөр дүүргэхэ зорилго [...].

[...]ОЗНИГУУД БОЛОН СОВХОЗУУДАЙ ХҮДЭЛ[...]ЭД! ХҮДӨӨ АЖАХЫН ПРОДУКЦИ ҮЙЛЭД[...], ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАХА ТАБАН ЖЭЛЭЙ [...] ДААБАРИНУУДЫЕ ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ [...]ҮГЭЭР ОРОЛДОГТЫ! МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ [...]АТАЙГААР ҮНГЭРГЭХЫН, ХАБАРАЙ [...]ГАДА ЭРХИМ ҺАЙНААР БЭЛДЭХЫН, [...]ОНДО БАЯН УРГАСА АБАХЫН ТҮЛӨӨ [...]ГТЫ! — КПСС-эй ЦК-гай энэ уряа мүнөө хаа [...] зэдэлжэ, хүдөөгэй ажалшадые габьяата ажалда [...]

МАЛАА ШАХАНА

Колхозоймнай малшад, гахайшад Алдарта Октябриин һайндэрэй урда ажалайнгаа эршые улам шангадхан, шэнэ хүсэтэйгөөр мүрысэн хүдэлжэ байна.

Энэ талаар мал шахан таргалуулдаг фермынхидэй оролдосото ажалые онсолон тэмдэглэмээр гэжэ һанагдана. Жэшээлхэдэ, дүршэлтэй малшан Кузьма Шелеховэй даадаг гүүртынхид мүнөө 238 шахамалнуудые уянда байлгаад, тусхай рационоор эдеэлүүлжэ, шэгнүүрыень ехээр нэмээнэ. Шахажа эхилһэнһээнь хойшо ойрдоол 15 хоног үнгэрөөшье һаа, үхэр бүхэниинь шэгнүүрээ сүүдхэдээ дунда зэргээр 1200 шахуу граммаар нэмээнэ. Эдэ шахамалнууд мүнөө тус тустаа 365 килограмм татадаг һаа, ноябриин тэн болотор таргалуулагдажа, 400 килограммһаа доошо бэшэ шэгнүүртэй болгогдожо тушаагдаха юм. Эдэ үхэрнүүдтэ тусхай рационой ёһоор силос, талха тарянай зүйл, ногоон һолоомо дуран соонь эдюулэгдэнэ.

Мүнөө шахан таргалуулагдажа байһан үхэрнүүдые мяханай комбинадта тушаажа, гүрэндэ мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэбди. Тиигэжэ колхоз 5380 центнерэй орондо 5700 центнер мяха Эхэ орондоо үгэхэ юм.

Тэрэнһээ гадна, ерэхэ жэлэй нэгэдэхи кварталда мяха ехээр тушаажа, хахад жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын тула мүнөөнһөө 450 үхэр баһал шахалганда табяад байнабди. Эдэ малые томо, жэжээрнь гурбан ондоо болгожо таһалаад, бэрхэ малшан Виктор Мордвинцев түрүүтэй 8 хүн харууһална. Тэдэнэр үхэр бүхэнэйнгөө шэгнүүрые сүүдхэдээ баһал дунда зэргээр 800—1000 граммаар нэмээхэ зорилготой.

Ю. СЕДОВ,
Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой түрүүлэгшын орлогшо.

НОЯБРИИН ТҮСЭБӨӨР

Баргажанай леспромхозой коллектив «Забайкаллес» комбинадай түрүү коллективүүдэй нэгэн болоһоор үнинэй. Эдэнэр модо бэлэдхэхэ һара бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ. Ажал хэрэгээ һайн мэдэдэг, дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэд энэ леспромхоздо олон юм. В. И. Тормозов, Г. И. Яричин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригадануудай коллективүүд модо бэлэдхэхэ юһэдэхи табан жэлэйнгээ даабаринуудые һаяшаг амжалтатайгаар дүүргээд, мүнөө 1976 оной түсэбөөр хүдэлнэд.

Иван Иннокентьевич Скосырский эрхим түрүү ажалаараа суурхажа байһаар. Олон жэлэй туршада ойдо хүдэлжэ, үндэр бүтээсэ туйлаһанайнгаа түлөө Ленинэй орденоор шагнагдаһан юм. Иван Иннокентьевич Скосырский мүнөө П-2 түхэлэй погрузчик жолоодожо, машинануудта модо ашана. Халаанайнгаа даабари 25—30 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ байдаг.

Модо шэрэдэг машинануудай жолоошод К. М. Булатов, Л. В. Мясников, И. Ф. Дубнов гэгшэд даабаряа ходоодоо үлүүлэн дүүргэнэ. Тус леспромхоздо даабаряа дүүргэдэггүй хүдэлмэришэд үгы юм. Эдэнэр байгша оной арба һара соо 310 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ даабаряа болзорһоонь урид дүүргээд, мүнөө ноябриин түсэбөөр хүдэлжэ байна.

Н. ТЮРНЕВ.

ОРДЕНТО ХОНИШОНОЙ АМЖАЛТА

Хурбын совхозой Ажалай Улаан тугай орденто түрүү хонишон Ц. Б. Холхонова, байгша ондо ажалдаа һайн үрэ дүн туйлаһан байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө зуун хурьга абаһан, хонин бүриһөө 3,3 килограмм ноохо хайшалһан байна. Эхэһээнь таһалагдаха үедөө хурьгадай толгой бүриин шэгнүүр 24 килограммда хүрэһэн байха юм. Зуутанай тоодо ороһон нүхэр Ц. Холхонова зунай сагта шэмэтэй тунга ногоондо хонидоо адуулжа, хүсэ шадалынь нилээд нэмээжэ шадаһан байна. Энэ хонишон ерэхэ жэлдэ олон түл абахые оролдоһон дээрэһээ хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлээ.

Ц. Холхонова нэмэлтэ түлбэридэ 11 хони, 1500 түхэриг мүнгэ абаһан байна. Энээгээр урмашаһан хонишон юһэдэхи табан жэлэй тодорхойлхы дүрбэдэхи жэлэй үбэлжэлгэ һайнаар үнгэргэхэ зорилготойгоор ажаллана.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.
Хори.

ҺОЛООМО ХЭЭРЭ ҮЛӨӨХЭГҮЙ

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхоз 5865 гектар таряалантай юм. Тус совхозой механизаторнууд октябрь һарын 5-да таряагаа хуряажа дууһаад, мүнөө хүршэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 16 комбайнаараа ошоод, туһалжа байна.

Һолоомо ехээр тээжэрхиһэн тэргэтэй «Беларусь» тракторнуудай урагша хойшоо гүйлгэлдэжэ ябахыень халтад гэбэл харагдаадхина.

Нэгэдэхи отделениин 6-дахи поли дээрэ хүрэжэ ерэбэбди. Эндэмнай тэргэтэй гурбан «Беларусь» тракторта һолоомо ашажа байба. Звеное даагша — залуу механизатор, КПСС-эй гэшүүндэ кандидат Михаил Горюнов өөрөө һүри хаядаг машинаар тракторай тэргэнүүдтэ һолоомо ашаадаг уялгатай. Тракторист Н. С. Горюнов, И. П. Фетисов, С. К. Ерофеев, М. А. Казанов гэгшэд үдэртөө арба гаран эрьесэ хэжэ, үдэрэйнгөө даабарине холо үлүүлэн дүүргэнэ.

— 6 мянган центнер һолоомон фермэ, отаранuудта зөөжэ абаад байнабди. Отделени бүхэндэ оньһожоруулагдамал звено табигданхай, — гэжэ совхозой парткомой секретарь Ананда Санжиевич Доржиев хөөрэнэ.

1-дэхи отделениин һү һаалиин фермэдэ ерэхэдэмнай, нишэ баһал һолоомо зөөжэ байба. Обоотой ехэ һолоомо тээжэрхиһэн тэргэтэй тракторнууд ябууд буулгагдана. Асарагдаһан һолоомоёо һүри хаядаг машинаар зохидоор соможорхино. Нэгэ хүн тэрэнииень гэшхэдэг.

— Үбэлдөө тэжээл зөөхэ хэрэггүй, амар байха, — гээд һаалишад, хонишод, үхэршэд ехэ баяртай, урматай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Звеное даагша Михаил Горюнов; 6-дахи полиин һолоомон ашагдажа байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фототекст.

СОВЕТ ГҮРЭНЭЙ ДЕЛЕГАЦИ ФИНЛЯНДИ ОШОБО

СССР-эй ба Финляндиин хоорондохи эбэй хэлсээндэ гар табигдаһаар 30 жэлэй ойн, «Финлянди — Советскэ Союз» гэжэ бүлгэмэй эмхидхэгдэн байгуулагдаһаар 30 жэлэй ойн һайндэртэ хабаадахаяа КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный түрүүтэй Совет гүрэнэй делегаци Финляндиин Республикын Президент У. Кекконенэй уряалаар Хельсинки ошохоёо октябриин 14-дэ Москваһаа мордоо.

ГКЭС-эй түрүүлэгшэ С. А. Скачков, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо И. Н. Земсков, «СССР — Финлянди» гэжэ бүлгэмэй правлениин түрүүлэгшэ А. И. Маркушевич, СССР-һээ Финляндида байдаг элшэн сайд В. С. Степанов делегациин бүридэлдэ ороно.

Нүхэд Ю. В. Андропов, А. А. Громыко, П. Н. Демичев, СССР-эй Верховно соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшонор М. А. Яснов, Ф. А. Сурганов болон бусад тушаалтад Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэһээ делегацие үдэшэбэ.

Финляндиин хэрэгүүдые СССР-тэ саг зуура түлөөлдэг этигэмжэтэ Ю. Аймонен үдэшэлсөө.

(ТАСС).

Хүдэлмэришэдэй халаание хүмүүжүүлхэ

Түсэбтэ табан жэлэй дүрбэн жэлэй турша соо техническэ мэргэжэл олгохо училищинууд 7 миллионһоо дээшэ хүмүүжүүлэгшэдые һургажа, хүдэлмэришэн ангиин зэргые нэмээһэн байна. Энэнь түсэбтэ наймадахи табан жэлэй турша соо техническэ мэргэжэл олгодог һургуулинуудай хүмүүжүүлэн гаргаһанһаа олон болоно. Эдэнь Совет засагай жэлнүүдтэ бэлдэгдэһэн мэргэжэл шадабаритай бүхы хүдэлмэришэдэй табанай нэгэ хуби болоно. Техническэ мэргэжэлэй талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй Соведэй октябриин 14-дэ Москвада болоһон суглаан дээрэ иимэ мэдээнүүд соносхогдоо. Союзна республикануудтахи техническэ мэргэжэл олодог һургуулинуудай Гүрэнэй комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр, КПСС-эй ЦК-гай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, техническэ мэргэжэлэй училищи дүүргэгшэд — Социалис Ажалай Геройнууд, үйлэдбэриин һуралсалай мастернууд, залуу хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлэгшэд Соведэй хүдэлмэридэ хабаадаба. Комсомолой XVII съездэ КПСС-эй ЦК-гай эльгээһэн амаршалга, тус съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ дотор табигдаһан зорилгонуудай үндэһөөр һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри саашадань нарижуулан һайжаруулха асуудалнуудые эдэнэр зүбшэн хэлсээ.

(ТАСС-ай корр.).

СОВЕТ ГҮРЭНЭЙ ДЕЛЕГАЦИ ХЕЛЬСИНКИДЭ ЕРЭЭ

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). Совет гүрэнэй делегаци октябриин 14-дэ Хельсинкидэ ерэбэ.

Финляндиин Президент У. К. Кекконен, Парламентын Түрүүлэгшэ В. Сукселайнен, Премьер-Министр К. Сорса түрүүтэй правительствын гэшүүд, бусад тушаалтад, «Финлянди — Советскэ Союз» гэжэ бүлгэмэй хүтэлбэрилэгшэд СССР-эй ба Финляндиин гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн «Сеутула» гэжэ аэродром дээрэ делегациин толгойлогшо, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорные, делегациин гэшүүдые угтаһан байна.

СССР-эй ба Финляндиин гүрэнэй гимнүүдые оркестр гүйсэдхөө. Н. В. Подгорный, У. К. Кекконен хүндэлэлэй харуулай урдуур ябажа, мэндэшэлэлдээ.

Н. В. Подгорный, У. К. Кекконен аэродром дээрэһээ Президентын ордон худар ошобо.

Н. В. Подгорнын, У. К. Кекконенэй хөөрэлдөөнүүд

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, Финляндиин Республикын Президент У. К. Кекконенэй хоорондо октябриин 14-дэ Президентын ордон соо хөөрэлдөөнүүд болоо.

Совет-финляндиин харилсаан тухай, энэ харилсаае саашадань хүгжөөхэ тухай асуудалнуудые хани барисаанай, үгэеэ ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ Н. В. Подгорный, У. К. Кекконен зүбшэн хэлсэбэ. Үнгэрһэн 30 жэлэй турша соо хоёророной хоорондохи харилсаан амжалтатай һайнаар хүгжөө гэжэ сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэбэд. Хоёр гүрэнэй арадуудай хоорондохи үнэн зүрхэнэй, хани хүршэ ёһоной харилсаанай эшэ үндэһэн болоһон хани барисаан, харилсаа холбоон, хоорондоо туһалалсалга тухай Совет-Финляндиин договорто 1948 ондо гар табилга шиидхэхы үүргэ дүүргэһэн байна.

Хоёр ороной арадуудай хоорондохи хани барисаанай, үгэеэ ойлголсолгын аша туһада «Финлянди — Советскэ Союз» гэжэ бүлгэм эдэбхитэй, аша үрэ ехэтэй ажал ябуулаа гэжэ хоёр тала үндэрөөр сэгнэбэ. Совет-Финляндиин харилсаае хүгжөөлгэдэ ехэ туһа хүргэһэн байна.

Уласхоорондын байдалай гол шухала асуудалнуудые Н. В. Подгорный, У. К. Кекконен зүбшэн хэлсэхэдээ, Европодохи аюулгүй байдал бэхижүүлхэ, харилсаа холбоо хүгжөөхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулба.

Совет талаһаа — ГКЭС-эй түрүүлэгшэ С. А. Скачков, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо И. Н. Земсков, «СССР — Финлянди» гэжэ бүлгэмэй правлениин түрүүлэгшэ А. И. Маркушевич, СССР-һээ Финляндида байдаг элшэн сайд В. С. Степанов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын туһалагшад В. В. Кортунов, В. С. Китаев болон бусад тушаалтад;

Финляндиин талаһаа — гадаадын хэрэгүүдэй министр А. Карьялайнен, гадаадын худалдаа наймаанай министр И. Лайне, Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын статс-секретарь Р. Теттерман, Финляндиһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Я. Халлама болон бусад тушаалтад хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаа.

ХАНИ БАРИСААН, ХАРИЛСАА ХОЛБООН

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). Бүлгэмэй эмхидхэгдэн байгуулагдаһаар 30 жэлэй ойдо зорюулагдаһан, «Финлянди — Советскэ Союз» гэжэ бүлгэмэй Түбэй правлениин баярай суглаан октябриин 14-дэ болобо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, Совет гүрэнэй делегациин гэшүүд, Финляндиин Республикын Президент У. К. Кекконен, Финляндиин правительствын ба Парламентын гэшүүд, «Финлянди — Советскэ Союз» гэжэ бүлгэмэй Түбэй правлениин гэшүүд, олоной хабаададаг тус эмхиин эдэбхитэд, Финляндиин политическэ партинуудай ба нииитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд суглаанда хабаадаа.

Финляндиин Республикын ба Советскэ Союзай гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдэбэ.

Бүлгэмэй түрүүлэгшын орлогшо Т. Карвонен суглаа нээгээд, һайндэртэ хабаадахаяа ерэһэн Совет гүрэнэй делегацие, тэрэнэй толгойлогшо Н. В. Подгорные, мүн «Финлянди — Советскэ Союз» гэжэ бүлгэмэй хүндэтэ түрүүлэгшэ У. К. Кекконенние халуунаар амаршалба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй эльгээһэн амаршалгые Т. Карвонен уншаа.

Удаа тэрэнь бүлгэмэй генеральна секретарь К. Порккала совет арадта эльгээгдэхэ һайндэрэй амаршалга уншаба.

Шэнэ арбан жэлдэ Финляндиин, Советскэ Союзай хани барисаан, харилсаа холбоон улам хүгжэжэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха хэрэгтэ ехэ туһа хүргэхэ гэжэ найдажа байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээ.

Удаа тэрэнь сугларагшадаар халуунаар угтагдан, Н. В. Подгорный үгэ хэлэбэ.

Бүлгэмэй хүтэлбэрилэгшэдтэ, тэрэнэй гэшүүдтэ, совет арадай Финляндидахи бүхы ханинарта совет арадһаа, КПСС-эй Центральна Комитедһээ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумһээ, Совет правительстваһаа үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргөөд, һайнние хүсэбэ. Танай бүлгэмэй ажал ябуулгада, совет-финляндиин хани барисаае бэхижүүлхэ һайн һайхан хэрэгтэ тэрэнэй ехэ үүргэтэй, габьяатай байһаниинь манай партиин ЦК-гай Генеральна Секретарь Леонид Ильич Брежневэй эльгээһэн амаршалга дотор үндэрөөр сэгнэгдээ гэжэ Н. В. Подгорный хэлэбэ.

Сугларагшадай нэрьемэ альга ташалга доро Н. В. Подгорный бүлгэмэй этигэмжэтэдэй Соведэй түрүүлэгшэ В. Кауконенда, К. Порккалада шан барюулаа. Совет ороной үндэр дээдын шагналай түлөө В. Кауконен үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргөөд «Финлянди — Советскэ Союз» гэжэ бүлгэм Финляндиин ба СССР-эй арадуудай хоорондохи хани барисаае гүнзэгырүүлэн бэхижүүлхын тула, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын тула саашадаа эдэбхитэйгээр ажаллаха байха гэжэ найдуулба.

У. К. Кекконендэ үгэ үгтөө. «Финлянди — СССР» гэжэ бүлгэмэй ажал ябуулга тухай хэлэхэдээ, У. К. Кекконен иигэжэ мэдүүлээ:

Соёлой асуудалнуудаар Финляндиин, Советскэ Союзай хоорондын харилсаае хүгжөөхэ хэрэгтэ бүлгэм шухала туһа хүргэхэ, мүн манай оронуудай хани барисаанай политика гүнзэгырүүлхэ ябадалда нийтын шэнэ эмхинүүдэй эдэбхитэйгээр хабаадалга дэмжэн урмашуулха гэжэ найдажа байһанаа элирхэйлбэ.

Н. В. Подгорнын, У. К. Кекконенэй хэлэһэн үгэнүүдые сугларагшад анхаралтайгаар шагнажа, оло дахин альга ташалгаар угтаһан байна.

[...]эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

[...]М. Е. ТУГУТОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй [...] СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

[...] 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, [...] Ленинэй орденто локомотив-вагон заһаба[...]дто удаан саг соо үрэ ехэтэйгээр ажаллаһа[...] заводой начальнигай орлогшо нүхэр Мак[...]вич Тугутовые Буряадай АССР-эй Верховно [...]диумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

[...] АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй
Түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

[...] АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй
Секретарь **В. ДУБРОВСКИЙ.**

[...]. Соведүүдэй байшан.
[...] октябриин 11.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-эй ЭМНЭЛГЭ-ҺЭРГЫЛЭЛГЫН ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ МЕДИЦИНСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ РСФСР-эй ГАБЬЯАТА ВРАЧАЙ ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Арад зоной элүүрые хамгаалха хэрэгтэ ехэ габьяатай байһанайнь түлөө **РСФСР-эй Габьяата врач** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Абашеева Хапхара Даниловнада — Улаан-Үдэ хотын 1-дэхи больницын таһагые даагша.

Молчанова Любовь Николаевнада — Хяагтын аймагай Хяагтын-Адагай участково больницын ахамад врач.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй
Түрүүлэгшэ **М. ЯСНОВ.**

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй
Секретарь **Х. НЕШКОВ.**

Москва, 1974 оной октябриин 14.

№ 30444

КПСС-эй райкомуудhаа мэдээсэнэ

ШУХАЛА АСУУДАЛ зүбшэгдөө

Партийна документнүүдые hэлгэлгэ партийна организацинуудай ажабайдалда горитой нүлөө үзүүлээ. Энэ үе соо парти доторой хүдэлмэриин шэнэ онол аргануud нарижан hайжараа, баян дүй дүршэл дэлгэрээ. Мүн коммунистнуудай эдэбхи улам дээшэлжэ, тэдэнэр хододоо түрүү зэргэдэ ябаха үүргэеэ бүри hайнаар дүүргэдэг болоhон байна.

Энэ талаар КПСС-эй ЦК-гай майн (1972 оной) Пленум ехэ удха шанартай. Тиимэhээ КПСС-эй Железнодорожно райкомой пленум «КПСС-эй ЦК-гай майн (1972 оной) Пленумэй шиидхэбэриин район дотор хэр бэелүүлэгдэжэ байhан тухай» асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

КПСС-эй тус райкомой нэгэдэхи секретарь В. Н. Вовк элидхэл хээ. Элидхэл соогоо партийна документнүүдые hэлгэлгын дүнгүүдые тэрэ согсолон харуулаа. Тиигэхэ зуураа, энэ шухала кампаниин үедэ бии болоhон партийна хүдэлмэриин шэнэ онол аргануудые, дүй дүршэл ажабайдалда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ талаар горитой хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ зорилготойбди гэжэ онсолон тэмдэглэбэ.

Мүн коммунистнуудай ажалай болон политическэ эдэбхи үүсхэл саашадань дээшэлүүлхэ талаар районой партийна организациин бэелүүлхэ ёhотой зорилгонууд тушаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ.

Улаан-Үдын авиазаводой парткомой секретарь Г. Д. Бондаренко, прибор бүтээлгын заводой токарь В. Ф. Шумилов, 397-дохи барилга-хабсаралгын поездын начальник Ю. В. Железняков, «Бурятгражданпроект» институдай партийна организациин секретариин орлогшо Р. А. Басухаева, Улаан-Үдын түмэр замай станциин локомотивна депогой машинист Н. С. Шабаев, 1268-дахи автоколоннын партийна организациин секретарь Р. Т. Вещанский болон бусад элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаа.

Эдэнэр партийна организацинуудтань партийна документнүүдые hэлгэлгын ямараар үнгэрhэн тухай хөөрэhэн байна.

Районой партийна, эхин организацинуудта коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл саашадань дээшэлүүлхэ, тэдэниие хүмүүжүүлхэ, парти доторой хүдэлмэри бүри hайжаруулха хэмжээ ябуулгануудые хараалhан тогтоол пленум баталан абаба.

А КОЛДУНОВ.
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таhагые даагша.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Л. С. ЛОШКАРЕВАДА БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ЗООТЕХНИК ГЭhЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ габьяатай байhанайнь түлөө Баргажанай аймагай загаhа олзоборилдог «Байкалец» колхозой норконуудай фермын ахамад зоотехник — ан үсхэбэрилэгшэ Лидия Семеновна **Лошкаревада Буряадай АССР-эй Габьяата зоотехник** гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУЕРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1974 оной октябриин 14.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Ц. Д. ДОРЖИЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэhөөр 60 наhа гүйсэhэнтэйнь дашарамдуулан, республикын хүдөө ажахын органуудта, промышленностьда удаан саг соо үнэн сэхээр ажаллаhанайнь түлөө Хяагтын аймагай Наушкын мяханай комбинадай директор нүхэр Цыбик Дашиевич Доржиевые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУЕРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1974 оной октябриин 14.

УЛАМ hАЙЖАРУУЛХЫЕ ОРОЛДОНОБДИ

Партиин, райком, эхин организацинууд «Белоруссиин партийна организацида суртал бодол нэбтэрүүлдэг кадрнуудые шэлэн томилхо, хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй баталан абаhан тогтоолые hайшаан угтажа, тэндэ хэлэгдэhэн зүбшэл заабаринуудые бэелүүлхэ талаар хэмжээнүүдые абана.

Тус тогтоолой хэблэлдэ гарамсаар партийна организациин секретарьнарай семинар үнгэргэгдэжэ, суртал бодол нэбтэрүүлдэг кадрнуудые шэлэн томилхо, хүмүүжүүлхэ, хүдэлмэриень hайжаруулха талаар партийна организациин урда табигдаhан зорилгонууд хэлсэгдээ. Мүн энэ асуудал октябрь hарын эхеэр КПСС-эй райкомой пленум дээрэ үргэнөөр зүбшэгдэхөөр хараалагдаа.

Аймаг доторнай 650 гаран агитатор, политинформаторнууд болон хэдэн зуугаад лекторнууд үзэл суртаалай хүдэлмэри ябуулжа байдаг. Тэдэнэр суртал бодолой бусад хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта ажалшадые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ, үйлэдбэриин түрүү онол аргануудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, политическэ хүдэлмэри мүнөөнэй эрилтэдэ харюусамаар, үрэ ехэтэйгээр ябуулха хэрэгтэ хубитаяа оруулна.

Хүдөө ажахын эрдэм шудалалгын университедтэ хабаадагшад гурбан жэлэйнгээ программа энэ хабар дүүргэhэн юм. Мүнөө тэдэнэр hуралсалдаа ойлгожо абаhан юумэеэ үйлэдбэри дээрээ нэбтэрүүлжэ эхилэнхэй. Секци бүхэнэй хэшээл жэлдээ хоёр удаа колхоз, совхозуудай ферма, гүүртэ, бригадада үнгэргэгдэжэ байхаар хараалагданхай. Мүн аймагай партийна эдэбхитэдэй hургуулида колхоз, совхозуудай, эмхи, зургаан болон промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, партийна организацинуудай секретарьнар, комсомолой, профсоюзай, Соведүүдэй хүдэлмэрилэгшэд хабаадажа, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг, марксизм-ленинизмын [illegible] ргаал шудалдаг. Тиихэдэ партиин райкомой дэргэдэ 44 эдэбхитэдые нэгэдүүлhэн лекторнуудэй штатна бэшэ бүлгэм байгуулагданхай. Тус бүлгэмдэ аймагай түбэй эмхи зургаан, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, комсомолой, профсоюзай болон Соведэй зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ородог. Аймаг доторнай лекци уншаха тусхай үдэр тогтоогдонхой. hарын хоёрдохи среда бүхэндэ лекторнууд hуурин тосхонуудай клубта ошожо, лекци уншадаг. Хэн лекторэй хаана ошожо, ямар асуудалаар лекци уншаха тухайнь урид аймагай газетэдэ толилогдодог. Энэнь hайн. КПСС-эй райкомой хүтэлбэрилэгшэд арадай ажахын түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд тухай, социалис мүрысөөнэй ябаса тухай лекторнүүдтээ хөөрэжэ үгэдэг. Лекторнүүд гансал лекци уншалгаар ажалаа хизаарлангүй, партийна эхин организацинуудта бодото туhаламжа үзүүлдэг юм. Лекторнүүд бултадаа мүнөөнэй эрилтэдэ хүрэмөөр суртал бодолой хүдэлмэри ябуулдаг гэжэ хэлэхын аргагүй даа. Тиимэhээ тэдэнэй ажалые хинан шалгажа, дутагдалыень саг соонь элирүүлэн, туhаламжа үзүүлжэ байхаар лектор бүхэндэ хубиин дэбтэр үгтэнхэй. Тэрээн соонь хаана, ямар темээр лекци уншагдааб, лекцинь шагнагшадай анхарал татаа гү гэhэн тэмдэглэл хэгдэдэг. Лекторнүүд уншаhан лекцинүүд тухайгаа hарадаа нэгэ удаа партиин райкомой пропаганда ба агитациин таhагта тоосожо байдаг болонхой. Иимэ дэбтэртэй болоhонhоо хойшо лектор бүхэн өөрынгөө хүндэтэй уялгада харюусалга ехэтэйгээр хандадаг болоо.

Политическэ болон эрдэм ухаанай туйлалтануудые ажалшадай дунда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ үүргэтэй 9 лектори соёлой байшангуудай дэргэдэ байгуулагданхай. Эндэ эгээл бэлэдхэл ехэтэй лектор, пропагандистнар элдэб темээр лекци уншадаг. Жэшээлхэдэ, Түгнын, Мухар-Шэбэрэй, Хушуун-Үзүүрэй, Никольскын соёлой байшангуудтахи лекторинуудай лектор, пропагандистнар В. Н. Самсонов, Е. Т. Веретельников, Б. Ц. Цыренов, Ш. Э. Эрдынеев, О. Е. Брылёв болон бусадай лекцинүүдтэ хүн зон клубаар дүүрэн суглардаг заншалтай. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр лекци бүхэнөө hайнаар, эрилтэ ехэтэйгээр бэлдэдэг, колхоз, совхозойнгоо ажабайдалhаа слон баримта, жэшээнүүдые хэрэглэжэ, лекцнээ hонирхолтой болгодог юм.

Коммунистнуудай, партийна бэшэ эдэбхитэдэй политическэ hуралсал эхилхэнь. Шухала энэ хүдэлмэридэ бэлэдхэл дүүрэнтэжэ байна. Пропагандистнарнай бултадаа шахуу Улаан-Үдэдэ ошожо hуралсаа. hуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ аймаг доторнай байгуулагдаhан элдэб шатын 66 hургуулинуудта 1.169 хүн hуралсажа гараhан юм. Мүнөө жэлдэ 65 hургуули хүдэлмэрилхэ. Тэндэ хүдэлхэ пропагандистнар булта партиин райкомой бюродо баталагдаа. 65 пропагандистнарай 58-ниинь дээдэ эрдэмтэй коммунистнууд. Пропагандистнарые шэлэн оложо, зүбөөр томилhонhоо хэшээл бүхэнэй теоретическэ, методическа удхань hайжарха бшуу. Суртал бодол нэбтэрүүлдэг кадрнуудые hэлгэнгүй, даалгагдаhан хэрэгээ амжалтатай hайнаар дүүргэхэ эрхэ байдал тэдэндэ байгуулха гэhэн эрилтэ КПСС-эй ЦК-гай тогтоол дотор заагдана. Пропагандистнарай олонхидынь энэ ажалда хори гаран жэлдэ хүдэлмэрилhэн, баян дүршэлтэй, эрдэмтэй, даааhан уялгаяа партийна hэшхэлээрээ дүүргэдэг хүнүүд гэжэ хэлэлтэй. Жэшээнь, К. П. Мезгина («Эрдэм» совхоз), Т. Д. Варфоломеев (Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз), Н. М. Козлов («Искра» колхоз), С. Я. Варфоломеев («Коммунизм» колхоз), А. А. Бурков (Мухар-Шэбэрэй дунда hургуули) болон бусад пропагандистнар партийна энэ даабаридаа тон харюусалгатайгаар хандадаг.

С. Я Варфоломеев «Коммунизм» колхозой партийна организациин дэргэдэ байгуулагдаhан марксизм-ленинизмын үндэhэ hуури шудалдаг hургуулиие хэдэн жэл удаагаар хүтэлбэрилнэ. Степан Яковлевич хэшээл бүхэнөө ехэ харюусалгатайгаар бэлдэдэг, нэмэлтэ литература, аймаг, колхозой ажабайдалhаа тоо, баримтануудые олоор хэрэглэдэг. Тиимэhээ хэшээл бүхэниинь тон hонирхолтойгоор үнгэргэгдэдэг. Хөөрэлдөөндэ хүнүүд угаа эдэбхитэйгээр хабаададаг, hуралсалдаа ойлгожо абаhан

В. ПЕРЕВА[...]
КПСС-эй Мухар-Ш[...] райкомой пропаг[...] агитацин таhагые [...]

БАМ — мүнөөнэй агуу барилга

ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ

Фадбир Хафизович Агафуров, Владимир Ильич Журбин гэгшэд июниин дулаахан үдэр Хойто-Байгалай Хүрлэ нютаг хүрэжэ ерэбэд. Тойроод хүhан шугы. Нарhан, шэнэhэн модод хэтынгээ дуу хүгжэмдэн шууяна. Хүхын донгодохо, бэшэшье олон шубуудай аялга хүгжэмhөө Фадбирай сэдьхэл бодол хүлгэлэбэ. Хүн зоной hуугаагүй, сэсэг ногоогоор, нарhан, шэнэhэн модоор шэмэглэгдэhэн үзэсхэлэн гоё дайда! Фадбир Хафизович Агафуров оронойнгоо томо томо барилганuудта хабаадалсаа. Донбассай шахтанууд соошье хүдэлөө. Хара далайн, Балтикын эрьеэршье ябаа. Шпицбергын олтирог дээрэ нүүрhэ малтадаг Норвегиин хүдэлмэришэдтэшье туhалалсаа. Теэд иимэ гоё, баян дэлгэр газар дайдые хараhанаа hанабагүй.

— Владимир Ильич! Эндэл отогоо табихамнай бэшэ гү? Уhан дүтэ. Хүдэлхэ газарнайшье холо бэшэ. Энэ Хүрлын талыан дээрэ майхангуудаа татахабди. Энээнhээл зохид газар олохогүйбди, — гэжэ нүхэртөө хандаба.

11-дэхи тоннельна отрядай Байгалай участогай начальник Владимир Ильич Журбин абаhан юумэ дуугарбагүй. Байгалай эрьедэ оршоhон багахан тала нээрээшье зохид шэнгеэр hанагдаба. Теэд hайса бодомжолжо үзэхэ ёhотой.

Хүhан шугын хүнды соо ногоон майхангууд татагдаба. Нэгэ доро зуун хүнэй hуужа эдеэлхэ столово, бани бариг-даба. Фадбир Хафизович Агафуров ажал хүдэлмэри эмхидхэхэдээ ехэ бэрхэ байшаба. Богонихон болзор соо хүдэлмэришэдэй байрлаха майхангууд татагдажа, хабтагай мододоор нооя табигдаба. Байгалай участогай хүдэлмэришэд Нижнеангарскhаа Дабаан хүрэтэр харгы татаха даабари абаба. Энэ даабари болзор соонь дүүргэхын тула ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ ушартай бологдоно.

Партийна эхин организациин секретарь Фадбир Хафизович Агафуров суглаа [illegible]жэ, эгээл бэрхэ хүдэлмэришэдые бригадирнуудаар дэбжүүлбэд. Сагаа аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ зорилготойгоор тусгаар түсэб зохёобод. Үглөөнэй 6 час 30 минутада булта хүдэлмэришэд бодохо, 7 часта сайлаха, 8 часта ажал дээрээ байха, 5 часта бусажа ерэхэ. Сүлөө сагтаа футбол, теннис наадаха талмайнуудые түхеэрбэд. Фадбир Хафизович теннисэй наада үнгэргэнэ. Комсомолой организациин секретарь Владимир Богачёв футболой наада эмхидхэнэ.

Хүрлэ нютагта хүхюутэй зугаатай хүдэлмэришэд байрлажа, үглөөнэй эртэhээ, үдэшэ орой болотор шууялданад. Трактор, машинануудай хүнхинөөн замханагүй.

Согтой хүхюун шууяанhаа Фадбир Хафизович Агафуров дали ургаhан шэнги. Тэрэ хүдэлмэришэдтэйгөө хөөрэлдэжэ, хэрэгтэй газартань зүбшэл заабари үгэhэн лэ байдаг. Хэнэй ямараар ажалладагынь hайн мэдээд байдаг. Тиимэhээл ямар бригадые али участогта табихаяа эртээнhээ түсэблэнэ.

Дошхон түргэн Хүрлэ горхоной эрьеэр модо отолжо, харгы гаргахань ехэ бэрхэшээлтэй байба. Хадын ташалан, шулуу шохой. Энэ участогта Иван Мефодьевич Бондариин бригадые табиха гэжэ Фадбир Хафизович дурадхаба. Энэ бригадын хүдэлмэришэд халаан бүриингөө даабариhаа гадуур 100—120 метртэ модо отолжо, харгы гаргадаг. Иван Мефодьевич ажалша бэрхэ хүн. Тэрэнээ hажаажа хүдэлhэн бэшэшье хүдэлмэришэдынь амжалта туйлана. Энэ хүшэр участогта хүдэлхэ болоhондоо Иван Бондариин бригадын хүдэлмэришэд урмашан байгаад hэн. Тэдэнэр богонихон болзор соо даабаряа дүүргээд, мүнөө энэ горхон дээгүүр хүүргэ табихаар бэлэдхэл хэжэ байнад.

— Дабаан хүрэтэр олохон бэрхэшээлнүүд дайралдаха. hайнаар хүдэлhэн хүдэлмэришэдые эгээл хүндэ участогуудта табижа, богони болзор соо харгыгаа татаха ёhотойбди, — гэжэ Фадбир Хафизович Агафуров хүдэлмэришэдтөө хэлэдэг.

Байгалай участогай хүдэлмэришэд эгээл харюусалгатай участогта хүдэлжэ байна. Энээн тухай коммунист, партийна эхин организациин секретарь Фадбир Хафизович Агафуров хүдэлмэришэдтөө ойлгуулдаг. Бүри hайнаар хүдэлхыень уряалдаг. Фадбир Хафизович hүхэ барижа модо отолходоо халаанайнгаа даабари ходоодоо үлүүлэн дүүргэжэ, хүдэлмэришэдтөө түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Дунда зэргын бэетэй, дүшөөд наhатай энэ хүдэлмэришэниие Байгалай участогай хүдэлмэришэд ехэтэ хүндэлдэг. hанажа, шэбшэжэ ябаhан бодолоо хубаалдаха гэжэ эрмэлзэдэг. Байгалай участогта даабаряа дүүргэдэггүй, ажалай журам эбдэдэг хүдэлмэришэн үгы юм. Фадбир Хафизович Агафуров хүмүүжүүлгын хүдэлмэри hайнаар ябуулна. Энээн дээрэhээ тус участогай хүдэлмэришэд амжалтатай hайнаар хүдэлнэ. Эдэнэр Нижнеангарскhаа Байгалай хаданууд тээшэ 70 километртэ харгы татаха даабаряа болзорhоонь урид дүүргэхэ дүүрэн арга боломжотой.

К. ЖАМЬЯНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарhаа) Ф. Х. Агафуров, Байгалай участогай хүдэлмэришэд А. Ф. Ярош, В. Я. Афанасьев, Н. Ф. Головин, Ю. А. Гуруев, Е. Ф. Ильясов гэгшэд хөөрэлдэжэ байнад.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

СОВЕТ ОРОН ШЭНЭ hОНИН

НАХИЧЕВАНЬДА В. И. ЛЕНИНЭЙ ПАМЯТНИК БОДХООГДОБО

НАХИЧЕВАНЬ (Азербайджанай ССР). (ТАСС-ай корр. А. Гольденберг, Р. Григорян.) 50 жэлэйнгээ ойе hайндэрлэжэ байhан Нахичеваниин автономито республикын захиргаанай түб — Нахичевань хотодо Совет гүрэнэй үндэhэ hуури табигша В. И. Лениндэ памятник нээгдэбэ. Хотын тэрэнэй нэрэмжэтэ Түбэй талмайда базальт шулуун табсан дээрэ гранит шулуугаар В. И. Ленинэй бюст hиилэгдэн табигдаа. Скульптор И. Зейналов, архитекторнүүд Г. Алескеров, А. Гусейнов гэгшэд энэ памятник бүтээhэн байна.

Азербайджанай КП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Г. А. Алиев, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой звеное даагша, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Л .Бабаева болон бусад памятник нээлгэдэ зорюулагдаhан ажалшадай митинг дээрэ үгэ хэлэбэ.

БАМ-ай БАРИЛГАШАДТА — БАЙШАН ГЭРНҮҮД

АРХАНГЕЛЬСК. (ТАСС-ай корр. Ю. Никонов). Байгал-Амарай түмэр замай барилгашадта зорюулжа, дүн хамта 5 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай 5 квартиратай 44 шит байшан гэр Солгинско байшан гэр баридаг комбинадай коллектив эльгээбэ. Гэр бүхэн таарамжатай hайнаар баригданхай. Уhанай хоолой сорго, ванна гү, али душ, дулаасуулгын түхеэрэлгэ бии. Кухни соонь электроплитанууд тодхогдон табигдаа.

Жэлэй дүүрэтэр Холын хойто зүгэйхид комсомолой бүхэсоюзна габшагай барилгада нимэ 100 шахуу гэр эльгээхэ байна.

УРГАСА ХУРЯАЛГА ТҮЛЭГ ДУНДАА

ТАШКЕНТ. (ТАСС-ай корр. Г. Кирхаджи). Узбекистанай колхоз, совхозууд 2500 мянган тонно хлопок бэлэдхэлэй пунктнуудта эльгээбэ. Түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы жэлдэ 5 миллион тонно хлопок гүрэндэ худалдаха уялгаяа хахадлажа байнхай.

Хлопок ургуулагшад 1 миллион тонно «сагаан алта» машинаар хуряагаа. Шэнэ газар элдүүрилhэн Джизакска, Сырдарьинска областьнуудай механизаторнууд хлопогой 90 процентыень хуряажа абаhан байха юм.

Нёдондо жэлэйхиhээ нэгэ бага хожом республика дотор ургаса хуряажа захалhан байна. Энэньшье гайхалтай бэшэ. Ушарынь юуб гэбэл, таряашад хлопогой буурсагай бүрин эдеэшэхыень хүлеэhэн байгаа. Тиин механизаторнууд 25 мянган машинаяа хээрэ гаргаа hэн.

Ургаса хуряалга 100—200, мүн энээнhээ ехэ тонно хлопок хуряаhан хүнүүдые элирүүлбэ. Сурхандарьинска областиин Буденныи нэрэмжэтэ совхозой залуу коммунист Джиянкул Рустамов 600 шахуу тонно хлопок суглуулhан байна. Залуу механик жолоошон 100 тонно хлопок хуряахые уялгалаа.

ОРЛОВСКО ОБЛАСТИИН АЛТАН ТАРЯАН

ОРЕЛ. (ТАСС-ай корр. Ю .Лихопек). Энэ жэлэй сагай уларилай таарамжагүйшэг байгаашье hаань, Орловско областиин колхоз, совхозуудай таряашад ургаса хуряалгала эдэбхитэй hайнаар үнгэргөө. Механизаторнуудай габшагай ажалай, мэргэжэл шадабаринин, оньhото техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэhэнэй ашаар, партийна комитедүүдэй эмхидхэлэй ба политическэ ехэ хүдэлмэри хэhэнэй ашаар түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлэй ургаса болзор соогоо, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряагдажа абтаhан байна. Ороhо таряа гүрэндэ худалдаха социалис уялгаяа дүүргэжэ, областиин ажалшад ехэ илалта туйлаа. Областиин таряашад 630 мянган тонно ороhо гүрэнэй амбаарта хаяба. Энэнь арадай ажахын түсэбhөө 75 мянган тонноор ехэ.

Энэ илалтада зорюулагдажа, Орловско областиин ажалшадай түлөөлэгшэдэй ехэ митинг эндэ болоhон байна. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй эльгээhэн амаршалгын телеграммые КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь Ф. С. Мешков уншаба.

Арад зоной байдал тухайда ленинскэ партиин саг үргэлжэ хандуулдаг анхарал оролдолгодо, КПСС-эй ЦК-гай уряада харюусажа, Орловско областиин таряашад түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлдэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, габшагай ажалаараа 630 мянган тонно ороhо хуряажа, Эхэ орондоо тушааhан байна гээд, партиин Центральна Комитедтэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневтэ эльгээhэн амаршалгын бэшэг соо хэлэгдэнэ. Таряашадай амжалта илалтануудта үндэр сэгнэлтэ үгэhэнэйнь түлөө митингдэ хабаадагшад Коммунис партидаа баяр баясхалан хүргэхэ зуураа, газар таряалангай бүхы хүдэлмэриие амжалтатайгаар дүүргэхын, малай үбэлжэлгэдэ hайнаар бэлдэхын, 1975 оной үндэр баян ургасын үндэhэ hуури табихын, хүдөө ажахын бүхы зүйлэй продукци ехээр үйлэдбэрилжэ, гүрэндэ худалдаха түсэбүүдээ, уялгануудаа дүүргэхын түлөө областиин хүдэлмэрилэгшэд бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ, ехэ хүсэлэл оролдолго гаргаха юм гэжэ найдуулба.

УСТЬ-ИЛИМДЭ ЕХЭ ХАБСАРАЛГА ХЭГДЭНЭ

УСТЬ-ИЛИМСК. (Эрхүүгэй область.) (ТАСС-ай корр. М. Севенко). Усть-Илимэй ГЭС-эй барилга дээрэ баярта ушар болобо: түрүүшын генераторай ротор тодхогдон табигдаа. Хоёр хүсэтэ крануудай туhаламжаар 700 тонныи энэ узел хабсаралгын талмай дээрэhээ аргааханаар үргэгдэжэ, тодхон табиха газарта абаашагдажа, статорай досоонь дорьбоогүй аргааханаар табигдаhан байна. Түрүүшын агрегадуудые болзорhоонь урид ашаглалгада оруулхын тула барилга дээрэ үүсхэл гаргаhан Анатолий Басовай бригадын хабсаргагшад энэ харюусалгатай хүдэлмэриие hайнаар хэбэ.

Гидро-барилгын ветеран Илья Калинкинай толгойлдог турбинистнүүдэй бригадада ротор тодхон табиха даалгабари үгтэhэн байгаа. Тиин эдэнэр турбинын ба генераторай голнуудые холбожо эхилбэ. Мүнөө хабсаралгын талмай дээрэ гурбадахи агрегадай ротор хабсаржа эхилхэдэ болохо юм.

Тус бүридөө 240 мянган киловатт хүсэтэй түрүүшын гурбан турбиные байгша оной декабрь hарада ашаглалгада оруулхые Усть-Илимэй ГЭС-эй барилгашад хабсаргагшад уялгалаа.

ШЭНЭ АЛТАЙН БҮЛЭГ БАРИЛГА

БАРНАУЛ. (ТАСС-ай корр. Н. Карасев). Алтайда 120 hаамхай үнеэдэй харууhалагдаха эгээн ехэ оньhожоруулагдамал бүлэг барилга дүүргэбэ. Тэрэ «Ново-алтайский» совхоздо ашаглалгада оруулагдаа. hүнэй фабрика нэгэ газарта байлгагдана. Үнеэд тусхай түхеэрэлгэтэй таhалганууд соо харууhалагдана. Тэжээлыень бэлдэхэ, хубаажа үгэхэ ба бусад хүдэлмэри бүрин оньhожоруулагдаа. Нэгэ hаалишан 100 гаран үнеэдые харууhалха юм.

Мяха, hү, нооhо, үндэгэ үйлэдбэрилэн абаха малай ажалай 60 гаран иимэ барилга мүнөө Алтайн хизаарай колхоз, совхозуудта баригдажа байнхай.

ХОЙШОЛУУЛАШАГҮЙ ЗОРИЛГОНУУД

Республикымнай урда аймагуудтай зэргэсүүлэшэгүй шэмэрүүн хүйтэн уларилтай манай аймагай ажахынуудта хонин үсхэбэрилгэ хадаа эгээл ашагтай, гол hалбаринуудайнь нэгэн болоно. hүүлэй жэлнүүдтэ аймагай колхоз, совхозууд хонидоо үхэл гарзагүйгөөр ондо оруулжа, ашаг шэмыень горитойгоор дээшэлүүлдэг болоо. Жэшээлбэл, үнгэрhэн дүрбэн жэлэй туршада хонинoдой хэhэн ажалай дүн согсолон харахада, аймаг дотор энэ hалбариhаа жэлдээ дунда зэргээр нэгэ миллион 383 мянган түхэригэй олзо абтана. Энэмнай үнгэрhэн наймадахи табан жэлтэй сасуулхада нилээд дээгүүр байна.

Юhэдэхи табан жэлэй туршада манай аймагай колхоз, совхозууд гүрэндэ 10.140 центнер нооhо, 30.950 центнер хонинной мяха тушааха түсэбтэй юм. Энэ нилээд ехэ даабаряа жэншэдгүй бэелүүлхын тула хонин hүргүүдээ олошоруулжа, үүлтэрыень hайжаруулха ажал үргэнөөр ябуулна. Байгша ондо нооhо тушааха түсэбнай 126,4 процент дүүргэгдээ.

hүүлэй жэлнүүдтэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз, Баргажанай совхоз болон бусад ажахынууд хонидойнгоо тоо толгойе нилээд олошоруулаа. 4 жэлэй хугасаада аймагнай 8901 центнер нооhо худалдаха даабарла 9689 центнертэ хүргөө гэхэ гү, али түсэбөө 108.8 процент дүүргэhэн байха юм. Аймагай томо ажахынууд Карл Марксын нэрэмжэтэ, Уланай, Хилганын колхозууд, Баргажанай совхоз нооhо ехээр тушаагаа. Баян-Голой хонишод нооhо тушааха 4 жэлэйнгээ түсэб 270 центнерээр, Уланай колхоз 213 центнерээр, Хилганын колхоз 222 центнерээр, Баргажанай совхоз 107 центнерээр үлүүлээ. Хонидой тоо толгойе олошоруулхаhаа гадна, ажахынуудта хонидой үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэри эмхитэйгээр ябуулагдаа. Жэшээлбэл, Хилганын колхозой Аюша Будажапович Бадмаевай даадаг отарада нарин нооhотой Забайкальска үүлтэрэй буряад түхэлэй хонид тусгаар харуулhан доро байлгагдана. Эндэhээ эхи абан, аймаг соогоо саашадаа хонин hүрэгүүдэйнгөө үүлтэрые hайжаруулха ажалнай улам үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэхэ байна.

Олонхи хонишод абаhан хурьгадаа hайнаар тулжуулжэ, эхэhээнь hалгаахадаа нилээд ехэ шэгнүүртэйгээр тушааhан байна. Жэшээнь, Баргажанай совхозой ахалагша хонишон Николай Базарович Заhалеевай отарада хурьгадайнь шэгнүүр 25 килограмма хүргэгдэhэн байха юм. Аймагай отарануудай 11-ниинь табан жэлэйнгээ түсэбые болзорhоо урид дүүргээд байнхай. Тэдэнэй нэгэн — КПСС-эй Буряадай обкомой гэшүүн, Ленинэй болон «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто хонишон Ольга Энхеевна Сангадиева, Октябриин Революциин орденто Даши-Нима Буодиевич Сундуев, Эхэ оронойнгоо бусад үндэр шагнал хайрада хүртэhэн Л. К. Сангадиев, Г. Г. Цивилева, П. Т. Губеев, У. И. Гуржапов, И. Г. Бадмаев гэгшэд социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

Үнгэрhэн үбэлжэлгын хэды хүшэр хүндэшье hаань, манай аймагай 14 отарада 100 эхэ хонин бүриhөө 100-hаа үлүү хурьган абтаhан.

Гэбэшье аймагай хонишодой ажал жэгдэ hайн эмхидхэгдэнэгүй, үшөөл олон дутагдалнуудтай. Үбэлжэлгэдөө муугаар бэлдэhэнэй, үбhэ тэжээл багаар бэлэдхэhэнэй гэмээр, мүн мэргэжэлтэдэй хиналтын hула дээрэhээ хонидой үхэл гар-

СОЁЛШОДОЙ ЗОРИЛГО ЕХЭ

Ажалшадые соёлой, мүн амһуудалай талаар гүйсэд һайнаар хангаха асуудалда манай парти, правительство саг үргэлжэ халуун анхаралаа хандуулжа байдаг. Харюушье ойлгосотой ааб даа. Гансашье уран һайханай фильм, телевизор хараха, радио шагнаха бэшэ, харин уран һайханай бүлгэмүүдэй табиһан зүжэг наадаа гоёшоон харадаг, уласхоорондын байдалаар хөөрэлдөө һонирхон шагнадаг шуу. Энэнь ямар илгаатайб гэхэдэ, хүн зон нютагайнгаа амжалта дэбжэлтые, шэнэ һониние адаглан хаража, туйлалтаарнь ходо баясажа ябадаг гээшэ. Тиигээд ерэхэлээрээ, нютагай байдал, ажалша бэрхэ хүн зонойнь ажабайдал тэдэнтэй таһаршагүй холбоотой, одоо нэгэ адли шүмэн шэнги һанагдана ха юм.

Ушар иимэһээ соёлшодой ажалай хүмүүжүүлхы үүргэ ехэ гээшэ. Энэ шухала асуудалда профсоюзай эмхинүүд, мүн баһа халуун анхаралаа хандуулна. Хүдөөгэйхидые соёлой талаар шефтээ абаха, тэдэнэй ажал хэрэгэй асуудалаар саг үргэлжэ һонирхожо, али бүхы туһаламжа үзүүлхэ тушаа ВЦСПС-эй Президиум тусхай тогтоол абаһан юм. Манай областной профсоюзай мэдэлдэ байһан соёлой эмхи зургаанууд энэ тогтоолые һайшаажа, хүдөөгэй ажалшадые соёлой талаар гүйсэд һайнаар хангахые оролдоно.

Хүдөөгэйхид малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхээ, мүн ургаса хуряагдажа дүүрэнтээ. Тиигээд малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ шухала асуудал мүнөөдэрэй гол зорилго болоно. Эгээл мүнөө хүдөөгэйхидые соёлой талаар гүйсэд һайнаар хангаха гээшэ тон шухала. Тиимэһээ хүдөө нютагуудта эрхим һайн агитбригаданууд эльгээгдэнэ. Манай республика дотор мүнөө таби гаран агитбригада ябажа байна. Жэшээнь, «Текстильщик» гэжэ соёлой байшангай «Промывка», шэлэй заводой соёлой байшангай «Стеклодув», авиазаводой арадай театрай коллектив, Зүүн Сибириин технологическа институдай, Буряадай хүдөө ажахын институдай «Нива», Онохойн модоной комбинадай «Стружка», Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай, мүн Сэлэнгын ба Онохойн совхозуудай агитбригаданууд мүнөө хүдөө нютагуудаар ябажа, малшад болон таряашадта зүжэг наада харуулжа ябана.

Эдэ агитбригадануудай дунда республиканска конкурсын лауреадууд бии. Тиигэжэ «Юһэдэхи табан жэлдэ — эрхим һайн ажал!» гэһэн уряа доро эмхидхэгдэһэн конкурсдо «Стеклодув», «Стружка», хүдөөгэйхидэй дундаһаа Онохойн совхозой, мүн Зүүн Сибириин технологическа институдай студентнэрэй агитбригаданууд эрхимлэһэн байна.

Зүүн Сибириин технологическа институдай студентнэрэй агитбригада илангаяа эдэбхитэйгээр хүдэлнэ. Уран һайханайнь хүтэлбэрилэгшэ Метропольский энэ бригадые хоёр жэлэй саана эмхидхэжэ, ажал хүдэлмэреэ яһала урагшатайгаар ябуулна. Тиигэжэ нажарай, намарай үедэ Яруунын, Баргажанай, Хурамхаанай аймагуудаар ябажа, 75 зүжэг наада харуулжа, ажалшадай магтаал һайшаалда хүртөө. Программань удха түгэлдэр, имагтал хүдөөгэй ажабайдалда хабаатай үгүүлэл болон шог ёгто бадагууд бии. Ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг, архи тамхи намнахаа һанадаг заримашуулые шүүмжэлхэдэнь, хүнүүд ээлүүдгүй энеэлдэхэ юм.

Буряадай хүдөө ажахын институдай экономическа факультедэй студентнэрэй агитбригада Шэтын областиин хүдөө нютагуудаар ябажа, зүжэг наада харуулаа. Буряадһаа ерэһэн айлшадые тэндэхид халуунаар угтажа, концерт бүхэниие ехэтэ һонирхон хараа. Ажахы бүхэнһөө асарһан Хүндэлэлэй грамотанууд эдэ бүгэдыень эли бодо гэршэлнэ. Ерээдүйн экономистнуудай агитбригадые студент Абыскалов тон шадамараар хүтэлбэрилнэ.

Зүүн Сибириин соёлой институдай театральна отделениин студентнэрэй агитбригада (хүтэлбэрилэгшэнь Антонов) Хяагтын, Баргажанай аймагуудаар ябажа, 65 концерт наада харуулаа. Эдэ мэтын ажал хүдэлмэриие заримашуул ямаршьегүй хүнгэн юумэн гэжэ һанадаг. Үгы даа. Энэнь буруу гээшэ. Репертуараа тон зүбөөр эмхидхэхэ, ажалшадай эрилтые хараадаа абаха шухала. Тиихэдэ боро юрьеэнэй юумээр мүнөө үеын хүнүүдые һонирхуулхань бэрхэтэй бшуу. Зүжэг нааданайнь тоогоор, мүн ажалшадай һанамжа бодомжоор тухайлхада, манай агитбригаданууд урдаа табиһан зорилгонуудаа урагшатайгаар бэелүүлнэ.

«ВЛКСМ-дэ Ленинэй нэрэ үгэһэнэй 50 жэлэй, мүн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай дүүрэһөөр 30 жэлэй алдарта ойдо зорюулагдажа, студенческэ агитбригаданудые студенческэ залуушуулай Бүхэсоюзна агитпоходой түбэй маршрудаар ябуулха» гэһэн тогтоол энэ жэлэй июниин 21-дэ ВЦСПС-эй Секретариат абаһан байна. Энэ тогтоолой ёһоор, Буряадай хүдөө ажахын институдай «Сэлэнгэ» гэжэ ансамбль Волгоградска область ошожо, баатар хотодо, мүн областиин ажалшадта арбан зургаан зүжэг наада харуулжа бусаһан байна.

Авиазаводой арадай театрые Раиса Михайловна Ефимова хүтэлбэрилнэ. Энэ театр наймадахи жэлээ хүдэлжэ байгаашье һаа, республикын совхоз болон колхозуудаар нилээд алдаршанхай. Зунай, намарай сагта хүдөөгөөр ябажа, шэнэ һониин зүжэгүүдые ажалшадта харуулаа. Хурамхаанай аймагай нютагуудаар ябажа, 12 зүжэг наада харуулһандань хурамхаанайхид сэдьхэлээ ханги байһан юм.

Тиихэдэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой мэдэлдэ ородог агитбригаданууд зуу гаран концерт ажалшадта харуулаа. Тэдэнэй дундаһаа Онохойн совхозой агитбригада онсо һайнаар хүдэлөө. Уран һайханайнь хүтэлбэрилэгшэ Александра Николаевна Верещагина соёлой хүдэлмэри һайн мэдэнэ. Ажалдаа саг үргэлжэ шэнэ арга боломжонуудые хэрэглэжэ, репертуараа мүнөө сагай үдэр эрилтын ёһоор зохёожо байдаг. Тиимэһээ шэнэ һониин дуунууд, уран шүлэг, шог ёгто үгүүлэл болон шүлэгэй бадагууд ханхинан зэдэлнэ. Совхозойнгоо ажал хэрэгые хараадаа абажа, зарим талыень шүүмжэлһэн гү, али магтаһан удхатай хуудаһануудые зохёоно. Тэдэнэй агитбригадада лектор, эмшэлэгшэ, парикмахер гэгшэд оролсоно. Холын гүүртэ, отара дээрэ ерээд, зүжэг наада харуулха, хөөрэлдөө үнгэргэхэ забһартань, эмшэлэгшэ парикмахер хоёр өөрынгөө ажал хэжэрхидэг байха юм. Тиимэһээ хүн зон тэдэндэ ходо баяр хүргэдэг байна.

Байгал-Амарай түмэр харгы баригшадые соёлой талаар хангаха гээшэ тон шухала асуудал болоод байна. Зарим агитбригаданууд тиишэ гаража ерээ. Энэ талаар тусхай түсэб зохёогдоо.

Малай үбэлжэлгэ тулажа ерээ. Үбэлэй үедэ профсоюзай соёлой эмхинүүд зунайхидаал адляар ажалшадые хангахые оролдохол байха. Тиимэ арга боломжо бидэндэ гүйсэд бии гээшэ.

Ц. БАТУЕВ,
республикын уран һайханай байшангай директор.

ХҮБҮҮМНАЙ—СЭРЭГЭЙ АЛБАНДА

КОМАНДАЛАГШЫН БЭЛЭГ

Гвардиин сержант Снетков сэрэгэй албанда мордохоһоо холо урид техникэдэ дуратай байһан юм. Тэрэ түрэл Анаагайнгаа совхоздо трактористаар ажалладаг байгаа. Тэрэнэй эсэгэ Дмитрий Поликарпович газарта, техникэдэ дуратайгаар хүбүүгээ хүмүүжүүлжэ шадаһан байгаа бшуу. Үнгэрэгшэ жэлэй майда Николайн армида мордоходо эсэгэнь үдэшэхэдөө:

— Газарай ашаг шэмые хэрэглэхынгээ, саад сэсэрлигүүдээр бүрхөөхынгөө хажуугаар дайсадһаа түрэл дайдаяа хамгаалжа шадаха хэрэгтэй. Ойлгоо гүш, хүбүүн, — гэжэ захиһан юм.

Хуягта машина жолоодохо гэһэн хүсэлни бэелбэ гэжэ мүнөө Николай Снетков омог баяртай ябадаг.

Зүгөөр танк гээшэ тракторта орходоо орёо машина ха юм. Үнэн зүрхэнһөө оролдохо хэрэгтэй. Энээниие ойлгоһон Снетков хэшээлдэ оролдосотойгоор хандажа, эрхим сэгнэлтэтэйгээр һуралсалаа дүүргээ һэн. Хуягта машина — дайшалхы танк тэрээндэ даалгагдаба.

Нэгэтэ почтальон Снетковтанайда солдадай тамгатай бэшэг асаржа үгэбэ ха. Эсэгэнь бэшэг задалжа уншахадаа ,шэг шарайдаа баярай ошо бадаруулжа байгаа бэлэй.

— Хүбүүн тухаймнай командирынь нигэжэ бэшэнэ: Шагна даа, эхэ, — гэжэ тэрэ һамгандаа хандаба.

«Хүндэтэ Мария Михайловна, Дмитрий Поликарпович, танай хүбүүн Николай Снетков богонихон саг соо алба хэжэ байбашье, дайшалхы һуралсалаа эрхимээр дүүргэжэ, сержантын нэрэ зэргэтэй, нэгэдэхи классай механик-жолоошон болоһон байна гэжэ түрэлхидтэнь баяртайгаар мэдээсэнэб. Тэрэ ниитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болонхой. Тэрэнэй арбан таба дахин урмашуулагдаһан тухай албанайнь карточка соо бэшэгдээ. Танкын командирай, томо буугай наводчигой уялгые сержант Снетков шудалаа. Мүн сэрэгэй уялга хэлбэришэгүй үнэн сэхээр дүүргэхэ үльгэр жэшээ нүхэдтөө харуулна. Комсомолец дайшалхы һуралсалай талмай дээрэ болоһон һүүлшын хэшээлдэ илангаяа шалгарһан байна. Энээнэйнгээ түлөө тэрэ Забайкалиин сэрэгэй округой командалагшын зүгһөө сарбуугай часаар шагнагдаа. Эхэ оронойнгоо үнэн сэхэ патриот байхаар хүбүүгээ хүмүүжүүлһэнэйтнай түлөө таанадта һайниие хүргэнэб.»...

— Энэмнай юун баатаршалга гээшэб, ехэ гайхалтай?

— Габьяатай байгаа хадань шагнаа юм бэзэ...

Эгээн энээхэн үедэ гвардиин сержант Николай Снетков түрэһэн гэрэйнгээ богоһо өөрөө, мүн бэеэрээ алхан орожо ерэбэ. Солдадай нэрэ хүндын тэмдэгүүд, болон спортивна значогууд энгэртэнь яларна.

Эхэ эсэгэ хоёрынь зуг татан зогсошобод. Тэнгэриһээ тэб гэжэ бууһандал хүлеэгдээгүй уулзалга.

— Гвардиин сержант Снетков богони болзорой амаралтада ерэбэ. — гээд сэрэгшэ энеэбхилэн сэрэгэй ёһоор элидхэбэ.

Эхэнь хүбүүнэйнгээ хүзүүндэ аһашаба. Тиин хуушанай солдат Николайн хажууда ошожо, батаар тэбэреэд, ,духыень үндэхэ гэһэн аад, хатуу шангаар бэеэ барижа, сэрэгэй ёһоор нигэжэ хэлэбэ:

— Гвардиин сержант уялгата албан тухайгаа элидхэгты.

Снетковтоной гэрэй сонхоор һүни орой болотор гэрэл носожо байгаа һэн. Тиин баярай стол түхеэрэгдэбэ. Энэ стол тойрожо, һууһан хүнүүд үнэн зүрхэнэй хөөрэлдөө дэлгэнэ. Николай өөр тухайгаа мүрэтэй юумэ хэлэбэгүй. Сугтаа алба хэдэг нүхэд тухайгаа гол түлэб хөөрэбэ. Юунэй түлөө сержантын иимэ урмашуулга, баярта хүртэһыень хэншье гүйсэд мэдэжэ абаагүй һэн.

Иимэ ушар болоһон байгаа. Манай рото олохон жэлэй туршада бусадай дундаһаа эрхимлэжэ ябана, дайнай арбаад Герой, һуралсалай олохон отличнигуудые энэ хугасаа соо хүмүүжүүлһэн байха гэжэ командирынь хөөрэһэн юм. Тиихэдэл Николай отличник болохоб гэжэ сэдьхэжэ һуугаа бэлэй. Тэрэ хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ шадаа. Удангүй Николай Снетков дайшалхы һуралсалай отличник, эрхим механик-жолоошон, младша сержант боложо шадаба.

Мүнөө тэрэ сержант нэрэ зэргэтэй, нэгэдэхи классай механик-жолоошон болонхой юм. Богонихон болзорто — хахад жэлэй туршада гурбадахи классай механик-жолоошонһоо нэгэдэхи классай болотороо ургаһан ушар частьда үзэгдөөгүй юм.

Командалагшаһаа үнэтэ бэлэг Николай Снетковой лажа абаһан тухай хөөрэнгүй байхын аргагүй.

...Дохёогоор жагсаһан танкистнууд дайшалхы талмайда яаралтай түргэн гүйлдэжэ ерэбэд. Удангүй иимэ мэдээсэл абтаба:

Снетковой жолоодоһон танкын баруун хажуугай гэнжэ мөөр тэһэрэлгын долгиндо дайрагдажа гэмтэбэ.

Байлдаанай үедэ иимэшье ушар тохёолдожо болодог гээшэ ааб даа. Экипажай гэшүүд гэмтэһэн трагые түргэн һэлгээд, гэнжэ мөөрыень татажа шангадхаба. Танкын командир нарядта гаранхай гэжэ элирбэ. Хэн экипажые командалхаб? Ямар хэмжээ абалтайб? Ротын командир гвардиин сержант Снетковой хажууда гүйжэ ерээд, нигэжэ захирба:

— Экипажые командалха уялга бэе дээрээ даажа абагты. Һомологшо танк жолоодохо.

Танкын колонно һүниин харанхыгаар замда гараба. Урдань нюсэгэн тала, үндэр гүбээ таланууд харагдана. Замаа тодорхойлхонь хүшэр хүндэ. Гвардиин сержант Снетков нютагай топокартые дэлгэжэ, ябаһан замаа шалгана, заагдаһан маршрудаар зүб ябаһанаа мэдэнэ.

Үүр хираанһаа һуралсалай «байлдаан» эхилбэ. Эгээл аюултай зүүн захаарнь Снетковой танк дабшана. Добтолгодо бэлэн, һэримжэтэй ябахыень гвардиин сержантда ротын командир уридшалан һануулһан юм.

Хамгаалалтын газарай тэг дунда хүрөөд ябатарнь «байлдаан» шэнэ хүсэтэйгөөр һүжэрбэ. Гэнтэ добын саанаһаа «дайсанай» танкнууд харагдаба. Тэдэнэрэй зорилго ойлгосотой болобо—зүүн захаһаань ротодо гэнтэ һөөргэдэн добтолжо, урагшаа дабшалгыень зогсоохо хүсэлэнтэй.

Гвардиин сержант Снетков тохёолдоһон байдалые түргэн тодорхойлжо, добын саагуур орожо, танкала нюуба. Һөөргэдэн добтологшодые тэндэһээ усадхаа һэн.

Рото энэ «байлдаанда» илажа гараба.

Эгээл энэ үедэ округой сэрэгые командалагша танкистнуудай хажууда хүрэжэ ерэбэ. Тэрэ яаралгүйгөөр машинаһаа буугаад:

— Зүүн захаар хэнэй экипаж байлдаанда орооб? — гэжэ асууба.

— Гвардиин сержант, механик-жолоошон Снетковой экипаж.

Командалагша гайхангяар хараад, хүмэдхөө буулгаба.

— Механик-жолоошоной гэжэ гү?

— Снетков мүнөөдэр танкын командирай уялга дүүргэбэ.

Командалагша сержантын хажууда ерэбэ. гарынь шангаар адхаба.

— Таанар, ёһотойл дайнда мэтэ, һайнаар байлдабад. Хаанахи, ямар нютагай хүбүүмши?

— Буряадһаабди, нүхэр командалагша. Хориин аймагай Онинборск нютагайб.

— Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ буряад хүбүүдтэй сугтаа сэрэгэй алба хэһэн хүм. Зориг түгэлдэр хүбүүд. Мүнөө би республикадатнай ходо айлшалан ошодогби.

Командалагша сарбуугай часаар гвардиин сержант Снетковые шагнаһан юм. Харин хэдэн хоногой үнгэрхэдэ сэрэгшэ мэргэн буудалгаар шалгарба. Иигэжэ мэргэн буудагшада богони болзорой амаралта үгтэһэн байгаа.

А. ГОРЯЧИИ,
СССР-эй журналистнуудай холбоонoй гэшүүн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гвардиин сержант Н. Снетков.
П. РУДАКОВОЙ фото.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗЬАА

РСФСР-тэ ажаһуудаг олон үхибүүтэй эхэнүүдтэ „Эхэ-Герой“ гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай

Арба ба энээнһээ олон хүбүүдые түрэжэ, хүмүүжүүлһэн эхэнүүдтэ «Эхэ-Герой» гэһэн орден болон СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамота барюулжа, **«Эхэ-Герой»** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

БУРЯАДАЙ АССР-һээ

Аюрова Роза Жамсарановнада — Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Аюшеева Елизавета Ёндоновнада — Захааминай аймагай Хуртага тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Будаева Дажнай Базаровнада — Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Будаева Тамара Ильиничнада — Сэлэнгын, аймагай Новоселенгинск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Жамсаранова Вера Гениновнада — Сэлэнгын аймагай Ташар тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Малханова Ханда-Жап Матвеевнада — Түнхэнэй аймагай Зүүн-Мүрэн тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Мункуева Цырен-Дулма Рабдановнада — Захааминай аймагай хүдэлмэрилэгшэ.

Пыльжитова Ешн Раднаевнада — Захааминай аймагай Хамниин совхозой хүдэлмэришэн.

Стукова Зоя Васильевнада — Хориин аймагай Үдын совхозой хүдэлмэришэн.

Эмигенова Дулмажап Очировнада — Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой колхозница.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 оной октябриин 1.

ДЕКАБРИСТНУУДАЙ ҺАМГАД ТУХАЙ ФИЛЬМ

Декабристнуудай һамгад тухай фильмын буулгагдажа байха үедэ энэ зураг абтаһан байна. Кинорежиссёр Владимир Мотыль «Лен фильм» студида энэ фильм табина.

Иннокентий Смоктуновский, Мария Купченко, Дмитрий Макаровский, Василий Ливанов, польско актриса Ева Шикульска картинада рольнуудые гүйсэдхэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нэгэ үзэгдэл буулгахын урда тээ. Баруун гарһаа—режиссёр Владимир Мотыль, актриса Мария Купченко болон актёр Василий Ливанов.

ТАСС-ай фотохронико.

М. Ю. Лермонтовэй түрэһөөр 160 жэлэй ойдо

УРАН ДУУШЫН АЯЛГА

Бэеэ А. С. Пушкинай зохёолтой анхан буряад хэлэн дээрэ танилсаһан һаа, орос агуу ехэ нүгөө поэдэй зохёолнуудтэй ород хэлэн дээрэ танилсаһан, сээжэлдэжэ байгааб. Зургаадахи класста һуража байхадаа, программын ёһоор, «Далбадай», «Баяртай, угаагдаагүй Росси» болон бусад шүлэгүүдые сээжэлдээ һэмди. Һүүлдэ буряад литературын хэшээлдэ «Баяртай, угаагдаагүй Росси» гэһэн шүлэгыень түрэл хэлэн дээрэ уншажа сээжэлдээ бэлэй. «Прощай, немытая Россия» гэһэн холбоо үгэнүүдые хэр зүбөөр оршуулһыень сэгнэжэ үзэдэгшьегүй һэн хабди.

Баяртай, угаагдаагүй
Росси,
Боголшуудай, ноёдуудай орон,
Таанар, сэгээн мундирнууд,
Тэдэнэй үгөөр ябадаг арад зон!..

Зүгөөр «Манай үеын герой» гэһэн романиинь анхан буряад хэлэн дээрэ уншаа һэм. Бүхы һууриин сомонай гансахан тиимэ ном бии һэн. Хэн хэнэй хойноһоо уншахаб гэжэ һараар урид мэдээтэй байха. Уншахаһаа холо түрүүн хүн бүхэн удхыень, ехэнхи үйлэ хэрэгүүдыень мэдэхэ болошохо. Юуб гэхэдэ, тэрэниие уншаһан лэ хүн үетэндөө удхыень тон дэлгэрэнгыгээр хөөрэдэг байгаа. Хэдышье дахин нүхэдэй хөөрөө шагнажа, романай удхые хэршье һайн мэдэхэ болонхойшье бол, ээлжээнэйнгээ тудахалаар, унтаха нойроо мартан, номоо уншахаш. Хожомынь «Манай үеын герой» гэжэ романиие ород хэлэн дээрэ уншагдаа, багшаар хүдэлхэдөө, һурагшадта уншуулха саг тудалдаа. Гэбэшье анха түрүүн уншаһанаа үсэгэлдэр мэтэ элеэр һанагшаб.

Тэрэ гэһээр гушаад жэл үнгэрөө даа. Мүнөө һанахада, жэгтэй һонин байха юм.

Агуу дуушын шэдитэ дуун олон яһатанай хэлэн дээрэ зэдэлдэг гэжэ мэдээжэ. Тэрэ тоодо даамай хүсэтэ уянгань буряад хэлэн дээрэ зэдэлнэ бшуу. Тэрээндэ нэмэри болгон, хэдэн шүлэгыень оршуулжа, буряад уншагшадай анхаралда дурадхаха хүсэлэнтэйб.

М. Ю. ЛЕРМОНТОВ.

ГАНСААРДАЛГА

...байдалай гэнжые
гансааран
...ябаханьӌ
аймшагтай.
...зугаалхадаа —
бултааран:
...тээд гуниглахаб
шамтай.
...жарааб, агаарай
хаандал,

Гасаланда зүрхэмни
үнгэрдөө.
Жэлнүүд, зүүдэнэй
манандал,
Жэгтэй түргөөр
үнгэрдэг.
Бусахалтгүй жэлнүүдшни
урууданги,
Бодолшни үнөөхил
зандаа даа,

Гансахан хуурсаг
дууданги
Газартаа удааржа болохо
аал даа?
Үхэхэдэм гажархашье
сүлөөгүй,
Үнэнхэ зүрхэнһөө
заримашуул
Эхэһээ түрэһэнһөөм
үлүүгээр
Энеэлдэн шууян
баярлаха бшуу.

ҺАЙХАН ТЭНЭГ ХҮҮХЭНДЭ

...һоо шамайе
зохидшоон
...ол хаража
байхаарби.
...ые үгэ зохид соонь
...шье хэлээгүйш —
гайхаалби.
...эрэн байһан
зүрхөөрни
...рүн энеэдэн
һүлһэтэнэ.

Харатай тэнэг
хөөрөөнһөөш
Хамаг һайшаални
мүльһэтэнэ.
Холоһоо үхэлшье
тиимэрхүү;
Хорото годлидол ниндэг
лэ.
Намнанаб үхэлые
хинрэһэншүү,
Намайел дахажа бү
хнидэг лэ...

Тэрэнние дахан
гүнгэнөөдэл,
Тэрэниие ажаглан
жаргахаб,
Хахадшье дэлхэйе
үгэбэлнь,
Харин амандань
орохогүйб.

Ц. ДОНДОКОВ
оршуулба.

ХАНИ БАРИСААНАЙ ХАРИЛСАА ХОЛЬБООНОЙ ҮНДЭҺӨӨР

БЕРЛИН. ГДР-эй 25 жэлэй түүхэ Советскэ Союзтай бата хани барисаагаар, нягта харилсаа холбоогоор нэбтэрэнхэй, харин республикын Арадай армиин тогтолиин батажалга ба ургалтань Совет Армиин, социалис оронуудай хамгаалхы союзтай таһаршагүй холбоотой юм. СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй национальна оборонын министр армиин генерал Гейнц Гофман үгэ хэлэхэдээ Национальна оборонын министерствэдэ болоһон баярай суглаан дээрэ энээн тухай тиигэжэ мэдүүлээ.

Хүн түрэлтэнэй хүгжэлтэ дэбжэлтын эхи табигша — Советскэ Союзтай бидэниие хэтын хэтэдэ нэгэдхэһэн, залан сэхэ, интернационалис, сэсэн мэргэн марксистско-ленинскэ политикын түлөө манай социалис Эсэгэ ороной хүдэлмэришэн ангида, бүхы ажалшадта, ГДР-эй партиина ба гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдтэ, илангаяа СЕПГ-гэй Центральна Комитедтэ, тэрэнэй Нэгэдэхи секретарь Эрих Хонеккертэ баяр баясхалан хүргэнэбди гэжэ Г. Гофман хэлэбэ. Мүнөө сагай эрхим зэбсэгүүдээр хангагдаһан ГДР-эй Национальна Арадай арми дайшалхы бэлэдхэлтэй байхын тула шухала бүхы юумэ хэхэ байха гэжэ министр тусхайлан тэмдэглээ.

БАРИЛГАШАДТА — ОРДЕН

БЕЛГРАД. «Хидротехника» гэжэ Белградай барилгын коллективэй ажал ороной дээдэ зэргын шагналда «Хани нүхэсэлэй ба нэгэдэлэй» алтан сасагтай ордендо хүртэбэ. Эндэхи хүдэлмэришэдэй гараар бүтээгдэһэн барилгануудые газар дээрэ, газар дороошье, уһан дээрэ, уһан дороошье, мүн уулэн доогууршье хаража болохо юм. Орон соохи эгээн эхэ барилга — «Джердан» гэжэ гидростанци Дунай мүрэн дээрэ бодхоогдоо.

«Хидротехникын» хүдэлмэришэд «Мратине» гэдэг үшөө нэгэ гидростанци Черногоридо барижа байна. Югославидахи эгээл үндэр хаалта хабсагайнуудай хоорондохи хүнды соо барижа байнхай. Тэрэнэй барилга тон түбэгтэй газарта хэгдэнэ.

«Хидротехникын» хүдэлмэришэд эршэтэй түргэн ажалаараа ходо шалгардаг. Эдэнэрэй бүтээһэн эгээн түрүүшын барилга Урда Сербиин дэхи Байнна-Башта гэжэ хаалта болдын хажуудахи хаалта болзорһоо хахад жэлээр урид ашаглалгада оруулагдаа. Эдэнэр иимэ һайн заншалаа алдангүй сахидаг.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ПАРТИИНА ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ЗОРИЛГОНУУД

ВАРШАВА. Хоёр миллион гэшүүдтэй Польшын Хүдэлмэришэдэй нэгэдхэмэл парти доторхи партиина һуралсал октябрь һарада эхилдэг заншалтай болонхой. Марксистско-ленинскэ эрдэм болбосоролые улам гүнзэгыруулхэ, партиин баримталан бэелүүлдэг политическэ хараа бодолые ойлгохо, тэрэниие ажалшадай дунда тайлбарилан нэбтэрүүлхэ ПОРП-ын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ тэдэниие элсүүлхэ гээшэ ПОРП-ын ЦК-гай Секретариадай тодорхойлон хараалһан, бодото дээрэнь бэелүүлдэг партиина һуралсалай программын гол удха болоно.

Партиина гэгээрэлэй һургуулинууд һуралсалай шэнэ жэлдэ гурбан шата; эхин, дунда ба дээдэ шатанууд болгогдон эмхидхэгдээ. СССР-эй, КПСС-эй түүхэ шэнжэлэн шудалха курс мүнөө бии болгогдоо.

1973 оной октябрьда болоһон бүхы Польшын түрүүшын партконференциин шиидхэбэринүүд, Польшын дахинаа тогтоогдоһоор 30 жэлэй ойтой дашарамдуулан, ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герегэй, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Варшавадахи баярай һайндэрэй үеэр хэлэһэн үгэнүүд һуралсалай программада оруулагданхай. Эдэбхитэ хүдэлмэришэдтэ зорюулжа эмхидхэгдэһэн марксизм-ленинизмын үдэшын факультедэй отделениинүүдэй тоо ПОРП-ын ЦК-гай Секретариадай шиидхэбэреэр нилээд нэмээгдээ. «ПОРП-ын гэшүүндэ кандидадуудай өөһэдөө һураха» жэлэй курс нээгдээ. 1974/75 онуудай һуралсалай шэнэ жэлдэ коммунистнуудай экономическа эрдэм болбосорол дээшэлүүлхэ зорилго мүн лэ табигдана.

(ТАСС).

ГАНСАЛ Болгарида бэшэ, тэрэшэлэн бүхы Балкан дээрэ томо гэжэ тоологдодог Кремиковско металлургическа комбинат болгар-совет хани барисаанай һүлдэ гэжэ нэрлэгдэхэ ёһоороо нэрлэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совет болон болгар бүлэг мэргэжэлтэд-коксохимигууд. Зүүн гарһаа: А. Анкудинов, В. Амелин, С. Спасов (НРБ), В. Коваленко, М. Иорданов (НРБ), П. Филиппова болон В. Кирюхин.

ТАСС-ай фотохронико.

ШЭНЭ ХАРГЫН БЭЛШЭР ДЭЭРЭ

2384-дэхи үйлэдбэриин участогай болон 1040-дэхи харгын участогай бааза дээрэ Улаан-Үдын автомобильна харгын линейнэ управлениин байгуулагдаһаар дүрбэн жэл үнгэрбэ. Колхоз, совхозуудай түб тосхонуудые гол дардам харгытай холбоһон 179 километр утатай харгы, мүн 136 километртэ һунаһан Улаан-Үдэ — Никольский — Тарбагатай — Подлопатки гэһэн автомобильна харгы тэрээндэ даалгагдаһан байгаа. Харгы заһаха техникын болон автотранспортын олоор дуталдадаг дээрэһээ хүшэр хүндэ байдал тохёолдоно. Гэбэшье тус управлениин коллектив үйлэдбэриингөө түсэб амжалтатайгаар бэелүүлдэг, Буряадай харгышадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хододоо түрүү зэргэдэ ябадаг байна.

Энээниие баталһан хэдэн жэшээ дурдая. СССР-эй болон Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар алдарта 50 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараһан байна. Тиихэдэ 1974 оной түрүүшын хахад жэлэй ажалай дүн согсолходо, республикын аймагуудай харгышадай дундаһаа шалгаржа, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан тугта, мүнгэн шанда хүртөө һэн.

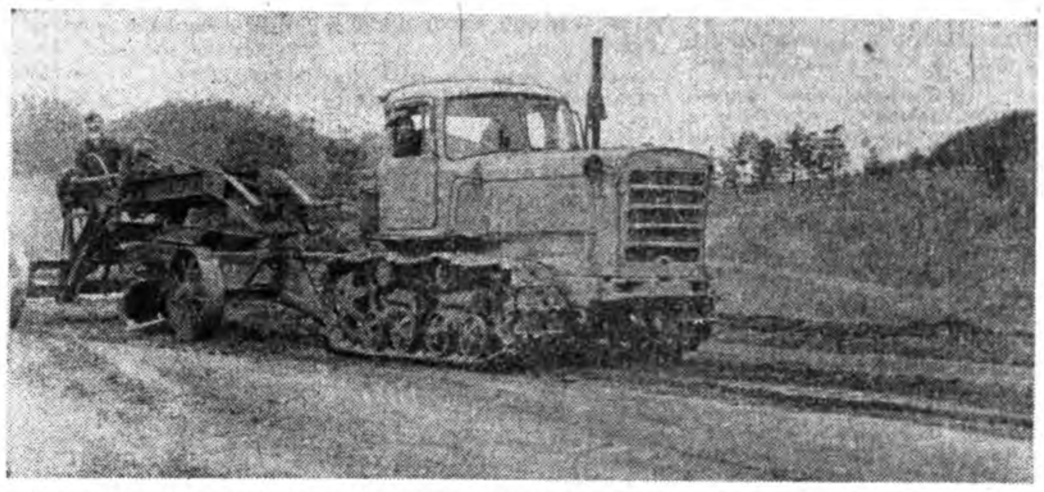
Ивалга тосхонһоо дүрбэн километр хажуу тээ бариглажа эхилһэн малай байха бүлэг барилга, «Забайкальский» гэжэ ангай совхоз гэхэ мэтэ хүдөө ажахын шухала объектнүүдтэ ошохо шэнэ харгы гаргаха хүдэлмэри управлениин харгышад энэ жэлдэ эхилээд байна. Тэдэнэр энэ шухала участогта габшагайгаар ажаллажа, шэнэ харгы гаргаха даабариие 125,6 процент дүүргээ.

Тус управлениин коллектив шэнэ харгы гаргахаһаа гадна, хуушан харгы заһабарилха хүдэлмэреэ мартанагүй. Тэдэнэр харгы заһабарилха түсэбөө 162,5 процент дүүргэбэ.

Тус управлениин коллектив ажалай түрүүшүүлээр омогорхон ябадаг. «Мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэ» гэһэн нэрэ зэргэдэ хоёр дахин хүртэһэн коммунис ажалай ударник, экскаваторай машинист Бимба-Сурен Балбарович Аюшеев халаанайнгаа даабари 160—180 процент дүүргэнэ. Ажалдаа амжалта туйлаһанайнгаа түлөө тэрэ нэгэнтэ бэшэ урмашуулагдаһан байха. Олег Нестерович Дементьев, автосамосвалай жолоошон Даша-Доржо Дамбиевич Сультимов гэгшэдтэ «Мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэ» гэһэн нэрэ зэргэ һаяхан олгогдоо. Тиихэдэ харгын мастер К. Е. Григорьев Москва ВДНХ-да ошохо түлөөһэгүй путевкоор шагнагдаа.

Тус управлениин коллектив ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй, цемент, түлишэ-тоһоной материал, зайн гал алмаһанай ашаар түсэбһөө гадуур хоёр километр утатай харгы заһабарилха, ажалай бүтээсые 0,3 процентээр дээшэлүүлхэ гэһэн социалис уялга абаба. Мүнөө харгышад хэлэһэн үгэеэ хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тулада габшагайгаар ажаллана.

М. СУТУРИН.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник грейдерист Юрий Николаевич Бедняков.

Авторай фото.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ДИПЛОМДО ХҮРТЭБЭ

Шулуутайн леспромхозой партийна болон профсоюзай организацинууд ойдо хүдэлдэг хүдэлмэришэдые халуун эдеэгээр хангаха талаар һүүлэй сагта ехэ юумэ хэһэн байна. Ой соо халуун эдеэн бэлдэгдэнэ. Хүдэлмэришэд һайн шанартайгаар бэлдэгдэһэн эдеэ баридаг болонхой.

СССР-эй Ой модоной, модо болбосоруулдаг промышленностиин министерство, профсоюзай ЦК ниитын эдеэ хоол һайжаруулха талаар хэһэн ажал хүдэлмэриинь үндэрөөр сэгнэжэ, Шулуутайн леспромхозой коллективтэ Хүндэлэлэй диплом 200 түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулба.

Н. ТЮРНЕВ.

Загарай.

МАЛДАА — дулаан байра

Тэжээл бэлэдхэлгын, таряа хуряалгын һүүлээр малай байрануудые үбэлдэ бэлдэхэ шухала хүдэлмэри хаа хаанагүй эхилбэ.

Улаан-Үдын аймагай «Байгал» үхэздо энэ хүдэлмэри түлэг дундаа ябана. Тапхар, Гүрэльбэ гэжэ газарнуудта үхэрэй, хониной байранууд дулаалагдажа дүүрээ. Энэ жэл Буряадай хүдөө ажахын институдай студентнүүдэй отряд 500 хониной дулаан байра Туламжада бариһан байна. Мүн Поселье гэжэ газарта үхэрэй байра дулаалагдажа захалаа. Үбэлэй шэмэрүүн хүйтэнэй эхилхэлээр үхэзой мал дулаан байрануудта орохонь.

Д. БАЛДАНОВ.

ШЭМЭЭШЭГҮҮДЭЙ ХЭЛЭН ТУХАЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Буряадай ниитын эрдэмэй институдай хэлэ, бэшэгэй таһагай хүдэлмэрилэгшэ В. И. Копылова Красноярск хотын багшанарай гүрэнэй институдай дэргэдэхи ород хэлэнэй кафедрын эрдэмтэдэй зүблөөн дээрэ хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат гэһэн нэрэ зэргэ олохо талаар «Шэтын областиин Красночикойско районой шэмээшэгүүдэй нютаг хэлэнэй фонетическэ гурим» гэһэн темээр диссертаци амжалтатайгаар хамгаалба. Нүхэр Копылова шэмээшэг нютагуудай хэлэ шэнжэлхэ талаар ехэ ажал ябуулна. Шэмээшэгүүд 18-дахи зуун жэлһээ Байгал шадар ажаһуунад. Тиимэһээ аяар 300 жэлэй туршада тэдэнэй хэлэнэй байгуулалта ехэ хубилалтада ороһон, мүн буряад, оротон арадуудай хэлэн тэрээндэ ехэ нүлөө үзүүлээ гэжэ диссертаци соонь тэмдэглэгдэнэ.

Зүблөөн дээрэ үгэ хэлэһэн оппонентнүүд: хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй доктор К. А. Тимофеев, хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат Р. Т. Гриб, эрдэмтэ секретарь, хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй доктор В. Н. Рогова, мүн диссертаци хамгаалагшын эрдэмтэ хүтэлбэрилэгшэ — хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй доктор, профессор Н. А. Цомакион болон бусад нүхэд һайн сэгнэлтэ үгэжэ, ород хэлэнэй түүхэ, тэрэнэй нютаг хэлэнүүдые шэнжэлхэ хэрэгтэ нүхэр Копыловагай хүдэлмэри ехэ нэмэри болоно гэжэ тэмдэглээ.

Н. ХАЗУЕВ,
ЕИОН-ой хүдэлмэрилэгшэ.

СОЁЛШОД АЙЛШАЛНА

Хяагтын аймагай концертнэ бригада автоклубай коллективтэй хамта малшадай байрануудаар ябажа, уран һайханай кинофильмнүүдые, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ зорюулагдаһан тусхай документальна фильмүүдые харуулна. Тиихэдэ соёлшод малшадые аймаг соогоо боложо байһан һонинтой танилсуулдаг байна. Һаяхан аймагай ажахынуудаар Худара-Сомоной соёлшодой бригада концерт-наада табяа. Эдэнэй программань ехэнхидээ хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй захилаар табигдаһан байна.

Манай корр.

АЯНШАЛГЫН ПОЕЗД УРИНА

Буряадаймнай 423 хүниие һуулгаһан аяншалгын поезд аян замда мордоһоор гурбадүрбэ хонобо. Тэдэнэр Прибалтикын городуудаар айлшалжа, Ленинградай, Ригын, Минскын болон бэшэшье городуудай үзэсхэлэнтэ газарнуудтай танилсаха байна. Дунда Азиин хото городуудаар аяшалха дуратайшуул мүнөө путевконуудые худалдан абажа эхилхэдэнь болохо. Энэ поездоор аяншалагшад Улаан-Үдэ — Новосибирск — Алма-Ата — Фрунзе — Ташкент — Фергана — Самарканд — Бухара — Душанбе — Чарджоу — Ашхабад гэһэн маршрудаар ноябриин 24-һөө декабриин 20 болотор ябаха байна. Тэдэнэр дурсагдагша городуудай түүхэтэ болон дурасхаалта газарнуудаар айлшалха юм.

Тиихэдэ 1975 ондо эмхидхэгдэхэ аяншалгын маршрудые уншагшадай анхаралда табинабди. Улаан-Үдэ — Новосибирск — Ленинград — Улаан-Үдэ гэһэн замаар һурагшад үбэлэйнгөө амаралтын үедэ аяншалха аргатай. Эдиршүүл гурбан үдэрэй туршада Герой городой түүхэтэ, дурасхаалта газарнуудтай танилсахаһаа гадна, Петропавловска хэрэм, гүрэнэй Эрмитаж ошожо хараха байна. Мүн һурагшадай хабарай амаралтын үедэ Улаан-Үдэ — Новосибирск — Алма-Ата — Фрунзе — Ташкент — Улаан-Үдэ гэһэн маршрудаар аяншалга эмхидхэгдэхээр хараалагдана.

Январиин 15-һаа 21 болотор студентнэрэй Новосибирск, Красноярск городуудта айлшалхадань болохо.

Буряадаймнай ажалшадые ерэхэ жэлдэ аяншалгын гурбан поезд хангаха. Улаан-Үдэ — Новосибирск — Уфа — Куйбышев — Ульяновск — Казань — Ленинград — Омск — Красноярск — Улаан-Үдэ гэһэн замаар аяншалагшад февралиин 25-һаа мартын 15 болотор аян замда ябаха байна. Тиихэдэ апрелиин 24-һөө майн 17 болотор аяншалагшад Новосибирск, Уфа, Смоленск, Минск, Брест, Вильнюс, Каунас, Калининград, Ригэ, Псков, Ленинград, Красноярск городуудтай танилсаха. Улаан-Үдэ — Новосибирск — Киев — Одесса — Херсон — Севастополь — Болгоград — Уфа — Улаан-Үдэ гэһэн маршрудаар сентябриин 11-һээ 29 болотор һүүлшын аяншалга эмхидхэгдэнэ.

Улаан-Үдэ хото, Советскэ үйлсэ, 28, аяншалга ба экскурсиин бюро гэһэн адресаар аяншалха дуратайшуулай хандахадань болохо.

В. САМОХИНА,
Буряадай АССР-эй областной соведэй аяншалга ба экскурсиин бюрогой ахалагша методист.

УНШАГТЫ һонирхохо байхат

ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭХИ ЭР[...] УРДЫН...

ПОЛЬШЫН археологууд [...]лецкэ воеводствын Шид[...] шадар малталга хэхэдээ, [...] урдын шахта олоһон [...] 4 метр гүнзэгы энэ шахта [...] най ээрын урда тээхи 16-[...] зуун жэлдэ хамаадана. [...] дэлхэй дээрэхи эртэ ур[...] шахта болоно. Шахтёрн[...] олон тоото зэр зэмсэгүүд [...] шон тойрондонь олдоһон [...] ха юм.

ИНДИИН АРХЕОЛОГУУДАЙ ОЛ[...]

ИНДИИН эрдэмтэд-архе[...]гуудай гурбан жэлэй тур[...] хэһэн ажал хүдэлмэри ам[...]татай байба. Баруун Бенга[...] Дамодар мүрэнэй зүүн [...] дээрэхи ехэ добуунда мал[...]га хэхэдээ, манай эр[...] VIII—IX зуун жэлнүүдтэ [...]баатай буддын шажанай д[...] олоһон байна. Энэ хадаа [...]руун Бенгалидахи буддын [...]жанай түрүүшын хүшөө б[...]но.

Бхартпурадахи иимэ [...] архитектурынгаа талаар [...]са штадайхидал адлирхуу[...] Энэ дуган ехэ гэмтэлдэ ор[...] байгаа гэжэ малталга хүтэ[...]рилһэн профессор С. Н. [...]манта мэдүүлбэ.

Добуунай зүүн захада [...]талга хэгдэһэн байна. Ба[...]таладань хэгдэхэ хүдэл[...]үшөө һонирхолтой зүйлнүү[...] элирүүлхэ байха гээд ба[...]дана.

ХАХАД ЖЭЛЭЙ ТУРШАДА КЕЛАБИДУУДАЙ ДУН[...]

ФРАНЦУЗ эрдэмтэ [...] Мади Вильярд хахад [...] турша соо келабидуудай д[...] ажаһуухадаа, Индонезии[...]лэг аралнуудтахи бага үн[...] яһатанай байдал, абари за[...] шэнжэлһэн байха юм.

Келабидууд гээшэ Кали[...]танай эгээн эрэлхэг [...] яһатанай нэгэн болоно [...] мүнөө болотор тоологд[...]һэн.

Келабидууд юрын, хани[...]рисаата арад зон гэжэ ая[...]лагша эхэнэр Эхэ орондо[...] сахынгаа урда тээ Син[...] тогтоходоо хэлэһэн байна[...] угсаатан бүтүү шэдхэ шэ[...] соо ажаһуугаашье һаа, [...] тахал гэжэ мэдэдэггүй, ут[...]ha наһалдаг юм.

МАМОНТЫН ҺОЁО ОЛДОБО

ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭХИ [...]тиин эгээн ехэ баялигтай [...]та — Самотлорто малта[...] хэгдэжэ байха үеэр Чехос[...]киин «Татра» түхэлэй ма[...] мамонтын һоёотой байра[...]шаба. Хүдэлмэришэдэй [...] һаар байтар, энэ шухала [...] соб сагаан байтараа ш[...] шоо агаар нүлөөлөө. [...] олон мянган жэлэй турша[...] сэбдэг хүйтэн элһэ хай[...] хэбтээ бшуу.

Баруун Сибириин нефть[...]гажа абадаг газарта хүд[...] 800 гаран «Татрай» нэгэ[...]лэ газар малтаха үедөө м[...]тын яһантай ушарһан [...] Эртэ урда сагай амитан[...] мантан томо һоёо хизаар[...]ноо шэнжэлэлгын музейд[...]бигдаба.

УРДА САГ ХУДАР[...] АЯНШАЛГА

ФРУНЗЕ хотодо ажаһ[...] багша Ю. Н. Голендух[...] суглуулһан зүйлнүүд [...] Шаниин эртэ урдын [...] худар һонирхолтой аян[...] болоно. Хабсагайда һии[...]һэн олон мянган зурагые [...] гажа абаһан байна.

Ферганын уулын зүүн [...]дахи Саймала-Таш гэжэ [...]дынһөө олдоһон бэшэгүүд [...]гаяа һонирхолтой. Эртэ [...] сагта, тодорхойлон хэ[...] манай ээрын урда тээхи [...]бадахи зуун жэлэй [...] хоёрдохи зуун жэлэй [...] ажаһуугаан угсаатан ехэ [...] болбосоролтой, математи[...] астрономи һайн мэдэдэг [...]гаа гэжэ хэлэхэ дүүрэн [...] баримтанууд бии.

Саймала-Таш гэжэ [...] һүмын үлэгдэлнүүдые [...] Голендухин олоһон бай[...]

Багшын элирүүлһэн [...]нүүд Киргизэй ниислэл [...] уран зурагай музейдэ [...]данхай.

(ТА[...]

Хилын саанаһаа

• телефон • телеграф • радио

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ?

Совет Молдавиин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэдэ гадаадын оронуудай газетэнүүд, радио ба телевидени анхаралаа ехээр хандуулна. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые дэлхэйн олон миллион хүнүүд анхаралтайгаар шагнажа, уласхоорондын байдалай гол шухала асуудалнуудта гүнзэгы удхатай харюу абаһан байна гээд Болгариин «Отечествен фронт» тэмдэглэнэ. «Энэ үгэнь хүн түрэлтэнэй ерээдүйн байдал тушаа үнэн зүб зам заажа үгэбэ. Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ ехэ удха шанартай», — гэжэ тус газетэ бэшэнэ.

«Финлянди — Советскэ Союз» гэжэ бүлгэмэй эмхидхэгдэн байгуулагдаһаар 30 жэлэй ойтой дашарамдуулан, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй эльгээһэн амаршалгые, мүн тус бүлгэмые Арадуудай хани барисаанай орденоор шагнаха тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые Финляндиин бүхы газетэнүүд үргэнөөр тунхаглана.

Финляндиин Республикын Президент У. Кекконенэй уряалаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорныя ерэһэн тухай материалнуудые Финляндиин хэблэл түрүүшынгээ хуудаһануудта толилно. СССР-эй ба Финляндиин хоорондохи эбэй хэлсээндэ гар табигдаһаар 30 жэлэй ойн, «Финлянди — Советскэ Союз» гэжэ бүлгэмэй эмхидхэгдэн байгуулагдаһаар 30 жэлэй ойн һайндэртэ хабаадахаяа тэрэ ерэһэн байна. Ороной ехэ ехэ газетэнүүд энээндэ зорюулагдаһан түрүү бэшэгүүдые толилходоо, Н. В. Подгорныя хани ёһоной албанай хэрэгээр ерэһэн ушарые Финляндиин олониитэ ехэтэ һайшаана гэжэ тэмдэглэнэ.

Израилиин ээрхэг түримхэй ябуулгануудай хойшолонгуудые усадхан зайсуулхын түлөө араб арадуудай хэдэг үнэн зүб тэмсэлые Советскэ Союз дэмжэжэ байһанаа үшөө дахин мэдүүлбэ гээд Делиин «Таймс оф Индиа» газетэ бэшэнэ. Кишиневто болоһон һайндэрэй үеэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахые Советскэ Союзай хүсэжэ байһыень, гүрэнүүдэй хоорондо һайн харилсаа тогтоохо, арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёһоор, хөөрэлдөөнүүдэй аргаар шиидхэхэ хүсэлэнтэй байһыень элирхэйлэн гэршэлнэ гээд газетэ мэдээсэнэ.

Алдарта ойн һайндэртэ — Киргизэй ба Таджигай Совет Социалис Республикануудай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ехэ статьяе Болгариин «Работническо дело» газетэ толилбо.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер түрүүтэй ГДР-эй партийно-правительственна делегациин хани ёһоной албанай хэрэгээр Чехословакида ерэһэн тухай «Руде право» газетэ түрүү бэшэг толилбо. Элдэб асуудалнуудаар ГДР-эй туйлаһан амжалтанууд тухай, ЧССР-эй ба ГДР-эй хоорондохи харилсаа холбоон тухай энэ түрүү бэшэг дотор дэлгэрэнгыгээр хөөрэгдэнэ.

Польшын «Глос Працы» газетэ Урда Вьетнамдахи байдал тухай мэдээсэл толилходоо, Парижай хэлсээе Сайгон захиргаан саг үргэлжэ бүдүүлигээр эбдэнэ гэжэ тэмдэглэнэ. Сайгон захиргаанай политика арад зондо харша байхаһаа гадна, бүхы Индохитадта амгалан байдал һэргээхэ хэрэгтэ аюул тохёолдуулна.

Англидахи парламентын һунгалтын дүнгүүд тухай гадаадын хэблэл бэшэжэ үргэлжэлһөөр.

Италиин правительствада бэрхэтэй байдал тохёолдоод байна гэжэ Римэй хэблэл тэмдэглэбэ.

Мичиганай университедэй шэнжэлэлгын түбэй зүгһөө хүн зоной дунда үнгэргэһэн асуултын дүнгүүдтэ американ хэблэл гол анхаралаа хандуулна. Американ экономико хүшэр бэрхэтэй байдалда ороод байна гэжэ асуултада хабаадуулагшадай 57 процентнь тоолоно.

(ТАСС).

ГАВАНА

ЭНЕРГЕТИГҮҮДЭЙ УУЛЗАЛГА

ТАСС

Хани ёһоной албанай хэрэгээр Кубада ерээд байһан СССР-эй элшэ хүсэнэй ба электрификациин министр П. С. Непорожний түрүүтэй совет мэргэжэлтэдэй делегаци Кубын Компартиин ЦК-гай секретарнадай гэшүүн, Революционно правительствын премьер-министрэй орлогшо Карлос Рафаэль Родригес түрүүтэй Кубын энергетигүүдэй делегацитай уулзаһан байна. Кубын электрын элшэ хүсэ хүгжөөлгэдэ СССР-эй ба Кубын хоорондохи харилсаанай асуудалнуудые, 1976—1980 онуудта тэрэниие хүгжөөхэ ехэ түсэбүүдые, 1980—1990 онуудай түсэбүүдтэй холбоотой асуудалнуудые делегацинуудай гэшүүд зүбшэн хэлсээ.

П. С. Непорожний түрүүтэй Совет делегаци Кубын КП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Революционно правительствын премьер-министрэй орлогшо Рамиро Вальдестай уулзаһан байна.

ХАНОЙ

ДРВ: эсэгэ ороноо хамгаалха фронтын ЦК-гай пленум

ТАСС

1974—1975 онуудта ДРВ-гэй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тула «Ажалай үйлэдбэриин мүрысөө дэлгэрүүлхын ба социализм байгуулха хэрэгтэ арьбалалта, алмалта дээшэлүүлхын түлөө» хүдэлөөе улам эдэбхижүүлхыень ДРВ-гэй президент Тон Дык Тхангын түрүүлэлгэ доро эндэ үнгэргэгдэһэн Вьетнамай Эсэгэ ороноо хамгаалха фронтын ЦК-гай үргэдхэгдэмэл пленум Вьетнамай ажалшадые уряалба. Вьетнамай асуудалаар Парижай хэлсээе бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ арад зониие үргэнөөр хабаадуулха шухала гэжэ пленумдэ хабаадагшад тэмдэглээ, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын 1974 оной октябриин 8-да абаһан мэдүүлгэ дотор найруулагдаһан Урда Вьетнамай арад зоной үнэн зүб эрилтэнүүдые дэмжэһэн мэдүүлгэ абаба.

Вьетнам арадай тэмсэлдэ дэмжэлгэ, туһаламжа үзүүлһэн аха дүү социалис оронуудай арадуудта, эб найрамдалда дуратай бүхы арад зондо пленумдэ хабаадагшад үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэбэ.

УЛААН-БААТАР

АХА ДҮҮ ЁҺОНОЙ ХҮСЭЛ ЭРМЭЛЗЭЛ

ТАСС

Арадай революциин илалта, Монгол орондохи социалис байгуулалтын амжалтанууд марксизм-ленинизмын суртал һургаалтай, социализмын түрүүлэн илаһан ороной — СССР-эй али бүхы туһаламжа, дэмжэлгэтэй таһаршагүй холбоотой юм гэжэ «Үнэн» газетэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй Совет партийно-правительственна делегациин МНР-тэ ерэхээ байһан тухай бэшэхэдээ тэмдэглэнэ.

МНРП-гэй III съездын ба республикын тогтоогдоһоор 50 жэлэй ойе үргэнөөр тэмдэглэхые Монголой Арадай Республикын ажалшад, Монголой коммунистнууд бэлдэжэ байна гээд статья дотор хэлэгдэнэ. Нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй Советскэ Союзай айлшад энэ баяр ёһололдо хабаадахаяа байһандань урма баяртайбди.

Монгол арад, бүхы дэлхэйн ажалшадтал адляар, Л. И. Брежневые уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша гээд һайн мэдэдэг юм, — гэжэ «Үнэн» газетэ тэмдэглэнэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин бүхы ажаябадал, ажал ябуулга коммунис суртал һургаалай бодото дээрээ бэелэлгэдэ, арадуудай гэрэлтэ һайхан ерээдүй — коммунизм байгуулха хэрэгтэ зорюулагдана.

Коммунизм байгуулха хэрэгтэ СССР асари ехэ амжалтануудые туйлаа, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай, дэлхэйн коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэл, бата жагсаал улам бэхижээ гээд дэлхэйн олониитэ тон зүбөөр тоолоно. КПСС-эй XXIV съездын програмые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула КПСС-эй Центральна Комитет, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев түрүүтэй тэрэнэй Политбюро ехэ оролдолго гаргана.

Бүхы арадуудай үндэһэн аша туһада харюусадаг эб найрамдалай совет программа дэлхэйн бүхы хүн зоной анхарал татана. уласхоорондын байдал һайжаруулха хэрэгтэ ехэ нүлөө үзүүлнэ гээд «Үнэн» газетэ статьягайнгаа түгэсхэлдэ бэшэнэ.

БУЭНОС-АЙРЕС

Демократуудта эсэргүү хашалта харшалалганууд

ТАСС

Уругвайн түрүү үзэлтэй ба демократическа хүсэнүүдтэ эсэргүү хашалта харшалалтанууд хэгдэнэ. Уругвайн ниислэл хотоһоо ороһон мэдээнүүдэй ёһоор, Уругвайн Коммунис партиин гэшүүд Медардо Кастро, Орасио Маркес, Фернандо Кастро, Сильвио Осорио гэгшэд баригдажа тушаагдаад, сүүдгэ үгтөө. «Һүйдхэлтэ ябуулга» хээ гэжэ эдэниие гэмнэнэ.

НЬЮ-ЙОРК

Үндэһэ яһанай илгаа гаргалгада эсэргүү демонстраци

ТАСС

Сагаан шарайтай ба негр үхибүүдэй сугтаа һургуулида һураха хэрэгтэ тойбо татаха һэдэлгэ хэһэн үндэһэ яһанай илгаа гаргагшадта эсэргүү олониитын демонстраци Бостон хотодо болобо. «Адли тэгшэ эрхэ дары олгохо!», «Үхибүүдые газаашалхаяа болигты!», «Хашалта харшалалта үндэһөөрөө һалаг!» гэһэн лозунгнуудые, плакадуудые бариһан хотын мянга гаран хүн Бостон хотын түбэй талмайнуудай нэгэн дээрэ митинг хээ.

Массачусетс штадай губернатор Ф. Сарджентын полициин ехэ хүсэнүүдые энэ хотодо асараад байгаашье һаань, Бостондохи байдал түбэг бэрхэшээлтэй байһаар. Ушарынь юуб гэбэл, үндэһэ яһанай илгаа гаргагшад һара тухай саг соо һургуулинуудтахи хэшээлнүүдые үнгэргэлгэдэ һаад тойбо татана. Хэрбээ хотодохи байдалай заһаржа ядаа һаань, федеральна сэрэгүүдэй частьнуудые Бостондо эльгээхээ бэлэн байһан тухайдаа президент Дж. Форд найдуулаа гээд губернатор мэдүүлбэ.

ВАШИНГТОН

США-гай хүн зоной тоо

ТАСС

1970 онһоо хойшо Холбоото Штадуудай хүн зоной тоо 3,7 процентээр ургаа. Хүн зониинь 204,3 миллионһоо 211,9 миллиондо хүрэһэн байна. Тиихэдээ американ хүн зоной дундуур наһан дээшэлээ гээд США-гай тоо бүридхэлэй бюродо тунхаглагдаһан элидхэл доторхи баримтанууд элирхэйлэн гэршэлнэ. 1970 онойхитой сасуулбал, 65-һаа дээшэ наһатай американ хүн зоной тоо 9 процентээр ургаһан байна.

ПАРИЖ

Буһалгаата тэмсэл үргэдэнэ

ТАСС

Юумэнэй үнэ сэнгэй улам хүндэржэ, мүнгэнэй үнын унажа байһантай дашарамдуулан, ажаллаха эрхыень хангаха, салин хүлһыень дээшэлүүлхэ эрилтэтэйгээр Испаниин үргэн олон ажалшадай буһалгаата тэмсэлээ улам үргэдхэжэ байһан тухай мэдээсэлнүүд Мадридһаа ороно. Һүүлэй мэдээнүүдэй ёһоор, мүнөө тус орон дотор 30 мянга гаран хүдэлмэришэд буһалгаалжа байна.

Вальядолидтахи «Фаса-Рено» гэжэ компаниин автомобиль бүтээдэг заводто ехэ буһалгаан болоно. Ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха, салин хүлһыень дээшэлүүлхэ тухай ажалшадай зүб эрилтэ табихадань, предприятиин захиргаан 2 мянга шахуу хүдэлмэришэниие ажалһаань гаргажархиһан байгаа.

Бильбаодохи электротехническэ, барилгын промышленностиин предприятинуудай 5 мянга гаран хүдэлмэришэд, алба хаагшад буһалгаа соносхоо.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Октябриин һайндэрые эрхимээр угтаха» — түрүү бэшэг. «Республикын ажахынуудта социалис мүрысөөнэй ябаса тухай» — суглуулбари. «Пригородный» совхозой ажалай түрүүшүүл» — корреспонденци. «Хани барисаан ба харилсан ажаллалга» — ТАСС-ай материал.

Хоёрдохи хуудаһанда. Кабанскын совхозой ажалаи түрүү онол арганууд тухай хөөрэнэ. Газетын корреспондент Ю. Коркин энэ хуудаһа бэлдээ.

Гурбадахи хуудаһанда. «Совет Алас-Дурнын хизаар» гэһэн уран зурагай зоһын выставкын дүнгүүд тушаа И. Соктоевагай статья. «Советүүдэй хүдэлмэри» гэһэн гаршаг доро «Олониитэ журам сахина» — Г. Курчатовай статья.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Байгал-Амарай түмэр харгы баригшадай ажабайдал тухай хөөрэһэн суглуулбари. Спорт тухай ТАСС-ай һонинууд. Киргизэй ССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан фото-мэдээсэл. «Саад ургуулагшадай намарай хүдэлмэринүүд» — Л. Дубровскаягай статья.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» — 14.35 — Мультфильмнүүд харуулагдаха (үнгэтэ) 15.05 — һүүлэй һонин. 15.15 — «Наада, минии баяан!». 15.45 — Карелиин АССР-эй угтамжын түсэб бэелүүлэгдэнэ. КПСС-эй Карелиин обкомой нэгэдэхи секретарь И. И. Сенькин дамжуулгада хабаадалсаха. 16.30 — 16.40 — Забһарлалга. 16.40 — Ю. Тынянов. «Кюхля» — литературна уншалга. 17.25 — «Сценын мастернуудтай уулзалга» — И. С. Козловский.

Улаан-Үдэ. 18.25 — Үхибүүдтэ зорюулагдаһан мультфильмнүүд.

«Орбита». 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй програм-ма.

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Тодорхойлхы жэлэй габшагай алхамууд» — Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. С. Семенов үгэ хэлэхэ. 19.50 — Телевизионно һонин. 20.10 — «1975 оной ургасада» — хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан дамжуулга.

«Орбита». 20.40 — «Семья Тибо» — Франциин телевизионно уран һайханай фильмын 1-дэхи сери түрүүшынхеэ харуулагдаха (үнгэтэ). 22.15 — 22.25 — Забһарлалга. 22.25 — «Дружба — Фройншафт» — «Время» (үнгэтэ). 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 00.30 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат — «Крылья Советов» — «Торпедо».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.25 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат — «Спартак» — «Химик» (1-дэхи үе), **(үнгэтэ).**

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Маяковскиин нэрэмжэтэ театр» — документальна фильм.

«Орбита». 19.30 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат «Спартак» — Химик» (2-дохи, 3-дахи үенүүд), **(үнгэтэ).**

«Спортлотогой», «[...]лото-2-ой» октябриин [...] үнгэргэгдэһэн 28-дахи [...]жай дүнгүүд согсо[...]

«Спортлото»: Зург[...]мер нэгэшье хүн та[...] Табан номер тааһан [...] — 4913 түхэриг. дүр[...]мер таагшад — 67 [...] гурбан номер тааһан [...] — 3 түхэриг абаха [...]

«Спортлото-2»: [...] зургаан номер таа[...]даагүй. Табан номер [...]шад — 5000 түхэр[...]бэн номер тааһан х[...] 103 түхэриг, гурбан [...] таагшад — 3 түхэри[...]

Энэ тиражай шүүб[...]дые нөөсэлгын ка[...] 1974 оной октябриин [...] ноябриин 20 болотор [...] юм.

(ТА[...]

Редакторай орл[...]
М. Н. НИМАЕ[...]

□«БУРЯАД ҮНЭН»□ 1974 оной октябриин 16. □ 4-дэхи хуудаһан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-03679. Заказ №[...]